Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50.000 Readers.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 179. — ŠTEV. 179. NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 1, 1916. — TOREK, 1. AVGUSTA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Položaj na Zahodu je skoro neizpremenjen; izjava Haiga.

ANGLEŽI POROČAJO, DA SO ČISTO MALO NAPREDOVALI, RAVNOTAKO TUDI FRANCOZI; NEMŠKO POROČILO SE PA GLASI, DA NISO ZAVEZNIKI NITI ZA EN ČEVELJ NAPREJ PRIŠLI. — GENERAL HAIG PRAVI, DA JE SIGUREN, DA BO ZMAGA ZAVEZNIŠKA. — V JULIJU SO IMELI ANGLEŽI 59,675 IZGUB. — NEMŠKI ZRAKOPLOVCI NAD ANGLIJO. — BOMBE NA THAMES ESTUARY.

London, Anglija, 31. julija. — Na someski fronti je bilo tekom dne sicer več bojev, toda položaj je malone neizpremenjen. Angleške čete so imele le nekolko uspehov pri Bazentin-le-Petit.

Danes izdano angleško poročilo se glasi:

— Preteklo noč smo porabili, da smo utrdili in tudi v drugih ozirih izboljšali naše na novo zavzete postojanke. Situacija se ni veliko izpremenila.

Bilo je več bojev, katerih posledica je bila, da so naše čete napredovale za nekaj postojank pri Bazentin-le-Petit. —

Danes ponoči je bilo izdano poročilo, ki se glasi:

— Infanterijskih bojev danes ni bilo na angleško-nemški fronti in tudi nič važnega se ni prigodilo.

Naši zrakoplovni oddelki so vprizorili na različne sovražne pozicije, kakor tudi na mesta več zračnih napadov. S svojimi bombami so povzročili, da je zletel v zrak en vlak municije, da je pričela goreti neka municijska postaja in da so uničili nek zrakoplov, ki je ležal na tleh.

Vršilo se je tudi več bojev v zraku; več sovražnih aeroplanov je bilo prisiljenih, da so pristali na tla, seveda močno poškodovani. Mi pogrešamo tri zrakoplove.

Pariz, Francija, 31. julija. — V severnem delu Somme doline so pričeli Nemci včeraj zvečer zopet vprizarjati močne protinapade na naše pozicije, — pravi francosko uradno poročilo, ki je bilo izdano danes popoldne.

— Zlasti vroči boji so se vršili pri Hem gozdu in pri Monacu farmi. Pri zadnji je sovražnik začasno zavzel nekaj naših pozicij, toda naše čete so mu jih takoj nato odvzele.

Pri Hem gozdu smo odbili vse sovražne napade. Naš ogenj je povzročil Nemcem ogromne izgube.

Na levem bregu reke Meuse se je sovražni napad na višino štev. 304 ponesrečil.

Na desnem bregu je bilo par spopadov, v katerih smo bili mi uspešni; dobili smo nekaj sovražnih pozicij pri Fleury-ju.

Nemški napad z granatami na Vaux-le-Chapitre gozd je doživel polom.

Berlin, Nemčija, 31. julija. — Uradno poročilo nemškega vojnega urada se glasi:

— Angleški napadi na naše postojanke pri Pozieresu in Longuevalu so se vršili do danes. Angleži so spravili v bojno črto gotovo šest divizij, toda, kljub temu, da smo imeli mi na razpolago veliko manj vojakov, smo vse sovražne napade uspešno odbili, največ s strojnimi puškami. Sovražnik je imel ogromne izgube, pri tem pa ni niti za en čevelj napredoval. Naše hrabre bavarske in saksonske čete so tekom bojev vjele dvanajst častnikov in 769 mož ter zaplenile trinajst strojnih pušk.

Na južnem delu Somme doline je bilo več hudih artilerijskih bojev.

V okraju Prunay so françoske čete vprizorile neznaten napad, katerega smo z lahkoto odbili.

Ob Meuse se je vršilo več zelo hudih bojev.

Tekom dne se je vršilo več zračnih bitk. Poročnik Hohendorf je spravil na tla enajsti sovražni zrakoplov, poročnik Wintgens pa že dvanajsti.

Angleški glavni stan v Franciji, 31. julija. — Ob zaključku drugega leta svetovne vojne je general Haig, vrhovni poveljnik angleških čet v Franciji, razpravljajoč o sedajni vojaški situaciji, dal sledečo izjavo:

— Čas se obrača. Treba bo še nekoliko časa in končna zmaga bo naša; zmaga, ki bo nam in celemu svetu prinesla mir. Dokler ne bo dobljena ta zmaga, angleški vojak v Franciji ne bo govoril o miru. . .

London, Anglija, 31. julija. — Iz angleških uradnih seznamov izgub je razvidno, da je imela angleška armada v mesecu juliju 59,675 izgub, med katerim je bilo 7,084 častnikov.

London, Anglija, 1. avgusta, 1.30 ponoči. — Vzhodne in severovzhodne county-je v Angliji so obiskali sovražni zrakoplovci.

Admiraliteta je ob polnoči izdala sledeče poročilo:

— Več sovražnih aeropanov je nekoliko pred polnočjo vprizorilo napad na vzhodne in severovzhodne okraje Več bomb so vrgli na Tnames Estuary. Z metanjem bomb še niso prenehali.

Rojaki, Slovenci, spominjajte se slovenskih revežev v starem kraju.

Hughes.

Republikanski kandidat je formalno sprejel nominacijo. — Roosevelt. — Napadi na Wilsona.

Charles Evans Hughes, republikanski predsedniški kandidat, je včeraj formalno sprejel nominacijo, ko je držal svoj tozadevni govor v Carnegie Hall, ki je bila kljub neznosni vročini natlačena do zadnjega prostora.

Cel njegov govor ni bil skoro drugega kot nekaka kritika vsega Wilsonovega delovanja odkar je predsednik Združenih držav.

Zlasti se je zaletaval v Wilsonovo mehiško politiko, seveda tudi politike z evropskimi državami ni pozabil.

Republikanci so Hughesove besede navdušeno aplavdirali.

Med poslušalci Hughesovega govora je bil tudi kolonel Roosevelt. Ko ga je občinstvo zagledalo, mu je vprizorilo take pozdrave, da je moral parkrat vstati s svojega sedeža in se tako zahvaliti za izkazano čast.

Hughesa niso poltoliko pozdravljali.

V svojem govoru je povdarjal zopet staro frazo 'Amerika prva!', dalje se je zavzemal za "preparedness" in za žensko volilno pravico.

Mehiški napad.

San Antonio, Tex., 31. julija. — Zgodaj danes zjutraj sta bila ubita dva Amerikanca v boju z mehiškimi banditi, ki so vdrli preko ameriško-mehiške meje pri Fort Hancocku ob Rio Grande. Na strani banditov je bilo pet mrtvih.

Takoj, ko so Carranzovi vojaki čuli strele so prišli na pomoč Amerikancem; to je bilo prvič v zgodovini, da so Carranzisti, ali sploh mehiški vojaki sodelovali z ameriškimi vojaki.

Arabci.

London, Anglija, 31. julija. — Neko Reuterjevo poročilo se glasi, da so uporne arabske čete zavzele mesto in trdnjavo Jembo, ki se je dozdaj nahajala v turških rokah.

Arabci so vse turške čete vjeli ter municijo, ki so jo imeli Turki v trdnjavi, zaplenili.

Arabskim četam poveljuje bivši vrhovni šerif v Meki. Kot poroča Reuterjeva agencija bo pričel v kratkem izdajati časopis, s katerim bo delal propagando zoper Turke.

Zdaj ima šerif na razpolago dobro organizirano armado.

Potopljen italijanski parnik.

London, Anglija, 31. julija. — Potopil se je italijanski parnik "Dandolo", 4977 ton, zadel je najbrže na mino. Tako poroča Lloydova agentura.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREZŽIČNEM BRZOJAVU.

Naslov velja: vsaka beseda 65 centov; zaradi natančnosti je treba upoštevati tudi hišno številko in zadnjo pošto, ako se ista ne nahaja v kraju.

To svoto je dodati dnevnemu kurzu; manj od 50 kron ni mogoče poslati in ne več kakor 10,000 K.

Brezžične pošiljatve gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljatve dospejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traje tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezžičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošlje naj se po brezžičnem brzojavu.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kdo je odgovoren za strašno eksplozijo?

Včeraj je bilo uvedenih šest separatnih preiskav. — Potrebne so najradikalnejše reforme.

POD VARŠČINO.

Nasprotjuoče se izjave. — Trije aretirani. — Aretirali bodo tudi predsednika železniške družbe.

Včeraj je bilo uvedenih v Jersey City pet separatnih preiskav. Oblasti hočejo na vsak način natančno dognati, kdo je odgovoren za strašno eksplozijo. Ako ne bo drugače, bodo aretirali tudi predsednika Legigh Valley in Jersey Central železniške družbe. Oblasti bodo odločno nastopile proti vsem, ki so količkaj na sumu, da so zakrivili katastrofo.

Včeraj so aretirali T. J. Johnsona, predsednika Johnson Lighterage Co.; agenta železniške družbe Alberta M. Dickmana, kateremu je bila podrejena postaja na polotou Black Tom in Aleksandra polotoku Black Tom in Aleksandra Davidsona, superintendenta Nastavili pod varščino.

Policiji se je posrečilo po dolgotrajnem poizvedovanju dognati sledeče:

Ogenj je izbruhnil v dveh vagonih, ki sta bila polna municije. Ogenj je bil najbrže podtaknjen, ker sta vagona komaj pred dvema urama dospela na pier.

Na Black Tom Islandu je večkrat izbruhnil kak manjši požar. O takih požarih ni bila policija nikdar obveščena.

Na polotoku je še vedno dosti municije. Ker požar še ni pogašen, je velika nevarnost, da bi tudi ta municija ne eksplodirala.

Tudi po drugih postajah je vse polno eksplozivnih snovi in municije, na katero se ničkaj ne pazi.

Komisar za javno varnost v Jersey City je rekel včeraj zvečer:

— Mi smo takoj po eksploziji poslali na mesto nesreče deset detektivov, ki so marsikaj dognali, o čemur se nam ni niti sanjalo. Zdaj inšpicirajo detektivi postaje Pennsylvania, Lackavanna in West Shore železnic. Kakorhitro najdejo količkaj sumljivega, bomo brez obzira nastopili proti predsednikom in uradnikom družb. — New York se niti ne zaveda, kakšna nesreča ga lahko vsak hip doleti.

Paraliza.

Zadnja poročila kažejo, da je paraliza že nekoliko omenjena. Iznašli so tudi neko zdravilo, ki zelo dobro deluje.

Smrtnih slučajev je skoro polovico manj kot je bilo v navadi zadnja dva tedna.

Norveški parnik zadel na mino.

London, Anglija, 31. julija. — Lloyd poroča, da je norveški parnik "Mars" zadel na podmorsko mino in se potopil.

Nemški otroci imajo mleka.

Washington, D. C., 31. julija. — Ameriški poslanik v Berlinu Mr. Gerard je sporočil državnemu departmentu, da imajo nemški otroci zazdaj še dovolj mleka.

To je sporočil poslaniku dr. Taylor, ki je prideljen poslaništvu; on je dalj časa potoval po Nemčiji in preiskoval v kakem položaju se nahajajo nemški otroci.

POZOR ROJAKI V FOREST CITY, PA.!

Vkratkem bo obiskal rojake v Forest City in okolici naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Z laške fronte.

Avstrijci pošiljajo na Italjane hud ogenj. — Lahi pripoznajo. — Hudi avstrijski napadi.

Rim, Italija, 3. julija. — Vojni urad je izdal sledeče poročilo:

"V Adižki dolini je sovražnik v noči od 29. do 30. julija napadal naše postojanke pri Castione in Zugna, toda smo jih takoj odbili. Včeraj je bila sovražna artilerija tekom celega dne zelo aktivna, zlasti med Adižo in Monte Pasubio.

"V Astico dolini nismo z našim pritiskanjem na sovražnika nič prenehali. Sovražna težka artilerija je včeraj bombardirala Arsiero. Napravili so nekaj poškodb na poslopju in par oseb je bilo ranjenih. V Travignolo dolini je sovražnik dobil precejšnja ojačenja; na naše pozicije pri Avisio so Avstrijci vprizorili dva huda napada, toda vsakokrat brez uspeha.

"Na ostalih delih fronte ni bilo izpremembe.

"Sovražni zrakoplovec je vrgel par bomb na Alo in na Fiero di Primiero".

Berlin, Nemčija, 31. julija. — Avstro-ogrski vojni urad je izdal poročilo, v katerem pravi glede bojev na italijanski fronti, da so avstrijske čete odbile nek italijanski napad pri Taneveggio.

Velika stavka v New Yorku.

Newyorški župan je včeraj naznanil, da se bo danes vršila v Mestni hiši konferenca med uradniki družb cestnih železnic, pri katerih delavci stavkajo, in med zastopniki stavkajočih delavcev.

Vsled velike stavke motormanov in sprevodnikov je promet zelo oviran.

Veliko ljudi mora hoditi peš.

Zadnja poročila iz uradov raznih unij naznanjajo, da so motormani in sprevodniki na podcestni in nadcestnih železnicah, kakor tudi na ostalih cestnih, vsi zelo navdušeni za stavko.

Vsi stavkarjo so dodobra prepričani, da bodo kompanije morale ugoditi, ker tako imejo velikanske izgube.

Pozor pošiljatelji denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljatve do preklica le pod pogojem, DA SE VSLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:

K	$	K	$
5....	.90	120....	16.80
10....	1.60	130....	18.20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	150....	21.00
25....	3.70	160....	22.40
30....	4.40	170....	23.80
35....	5.10	180....	25.20
40....	5.80	190....	26.60
45....	6.50	200....	28.00
50....	7.20	250....	35.00
55....	7.85	300....	42.00
60....	8.55	350....	49.00
65....	9.25	400....	56.00
70....	9.95	450....	63.00
75....	10.65	500....	70.00
80....	11.35	600....	84.00
85....	12.05	700....	98.00
90....	12.75	800....	112.00
100....	14.00	900....	126.00
110....	15.40	1000....	139.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rusi so prodrli na več mestih avstr.-nem. fronto.

IZ BERLINA POROČAJO, DA SO VJELE ČETE GENERALA LINSINGENA PREKO 2,000 RUSKIH VOJAKOV. — RUSKO PRODIRANJE PROTI LVOVU ZAVSTAVLJENO. — IZ PETROGRAJSKEGA POROČILA JE RAZVIDNO, DA RUSI PRODIRAJO OB REKI STOHOD. — VROČA ARTILERIJSKA BITKA JUGOVZHODNO OD BARANOVIČEV. — RUSI SO VJELI 31. HONVEDSKI POLK. — BOJI PRI KOVLU.

Petrograd, Rusija, 31. julija. — Nocoj je bilo izdano poročilo, z katerega je razvidno, da nudijo čete generala Ermollija zelo velik odpor onim Rusom, ki prodirajo v okolici Brodyja. Nemška artilerija je začela obstreljevati mesto.

Ob reki Stohod Rusi neprestano prodirajo.

V vročem spopadu je padel polkovnik Kanserov, ki se je večkrat zelo odlikoval.

Sovražnik bombardira prehode, vodeče preko reke Boldurvke. Ob celi fronti se vrše obupni boji.

Sovražnik si na vse načine prizadeva prodreti našo bojno črto, kar se mu pa ne bo še tako kmalo posrečilo.

Kljub temu, da so dobili Nemci zadnje dni velika ojačenja, ne morejo veliko opraviti.

Popoldansko poročilo vrhovnega poveljstva ruske armade se glasi:

— Severovzhodno in jugovzhodno od Baranovičev se vrši izvanredno vroča artilerijska bitka. Sovražni letalci so obstreljevali železniško postajo v Zamiru. Povzročena škoda ni velika.

Naše čete, ki se bore ob reki Stohod, so precej napredovale. Posrečilo se jim je zajeti ves 31. honvedski polk s poveljnikom vred ter zapleniti veliko vojnega materiala.

V smeri prot Kovlu se vrše vroči boji.

Petrograd, Rusija, 31. julija. — Ruski generalni štab poroča, da so ruske čete prekoračile reko Stohod, in sicer na fronti ob železniški progi, ki veže Kovel-Sarny in Ročiče.

Berlin, Nemčija, 31. julija. — V vzhodnem delu Galicije in v Voliniji se vrše neprestano vroče bitke, kljub temu se pa situacija ni posebno izpremenila.

Rusi napadajo na celi fronti, njihovi uspehi so pa v primeri z izgubami zelo malenkostni.

Najbolj hrabro se obnašajo čete generala Linsingena. Včeraj se jim je posrečilo vjeti 2,000 ruskih vojakov in zapleniti velko vojnega materiala.

Ob reki Dvini, kjer je razpostavljena armada bavarskega princa Leopolda, vlada mir. Severno od Pripeta so vprizorili Rusi nekaj napadov, pa so se morali umakniti ne da bi dosegli kak uspeh.

Berlin, Nemčija, 31. julija. — Uradno poročilo velikega generalnega štaba se glasi:

— Ob reki Dvini smo pognali v beg vse ruske poizvedovalne oddelke.

Vsi napadi, ki jih je vprizoril sovražnik zapadno od prekopa Logičin, so se izjalovili. Istotako je bilo tudi z napadi jugovzhodno od Pinska.

Čete generala Linsingena so pognale sovražnika v beg in mu prizadele silno velike izgube.

Sovražnik je bil koncentriral svojo največjo silo ob obeh straneh železniške proge, ki vodi od Kovla proti Sarny.

Jugovzhodno od Stobyhove se je posrečilo Rusom prodreti našo bojno črto, ter vdreti v naše postojanke. Ko smo vprizorili protinapad, so se morali umakniti. Pri tej priliki smo vjeli 1,889 mož in devet častnikov. Umevno je, da smo zaplenili tudi veliko vojnega materiala.

Ob fronti generala Bothmera se vrše neprestano vroči spopadi.

Tudi na tem mestu se je Rusom parkrat posrečilo prodreti našo obrambno črto. Svojega uspeha se niso mogli dolgo časa veseliti, ker smo jih z vprizoritvijo protinapada prepodili.

Včeraj so se posebno odlikovali naši zrakoplovci, ki so neprestano obstreljevali sovražniške postojanke in prizadeli Rusom veliko škodo. Proti večeru so se vsi zrakoplovci nepoškodovani vrnili.

Dunaj, Avstrija, 31. julija. — Bitka v Voliniji in v vzhodnem delu Galicije se za nas in za Nemce zelo ugodno razvija. Rusko prodiranje proti jugu smo z lahkoto vstavili. Cilj ruskih čet je bil od začetka ofenzive Lvov. Kot kaže, ne bo sovražnik tega cilja nikdar dosegel.

Petrograd, Rusija, 31. julija. — Skoraj vse tukajšnje časopisje je prepričano, da bodo Rusi z lahkoto strli avstrijski in nemški odpor ter vdrli v zapadni del Galicije in v Ogrsko nižino.

Čete generala Brusilova so z vsem izborno preskrbljene, dočim nemška in avstrijska armada neprestano pešata in bosta kmalo popolnoma onemogli. Vsa nemška poročila o zmagah so izmišljena in enostranska.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President,
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" celo leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " " pol leta	2.55
" " " četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite na naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Eksplozija.

Škoda, ki jo je povzročila eksplozija municije na Black Tom, znaša približno petdeset miljonov dolarjev. — Morda nekaj več, morda nekaj manj.

Par oseb je poškodovanih, nekaj je mrtvih, nekatera poslopja so uničena. Kapitalistom ni ne za mrtve ne za ranjene.

S par dolarji odškodnine se bo dalo vse urediti. Njim je samo za sedem miljonov. Za temi sedmimi miljoni dolarjev jokajo in tarnjajo, kajti težko jih bo nadomestiti.

Umevno je, da zvračajo Nemcem sovražni krogi krivdo na Nemce in nemške špione.

To je izza izbruha vojne že navada v Združenih državah. Če so res Nemci povzročili to eksplozijo ali če jo niso, se ne vpraša.

Municija je bila namenjena proti Nemcem, zato je tem ljudem jasno, da jo treba uničiti prej, predno bi ona uničevala. To je po njihovem mnenju neovrgljiv dokaz, kateremu ni nobenega ugovora. — Vse podrobnosti bo dognala preiskava.

S preiskavami je čudna stvar pri nas.

Od začetka strašno veliko zanimanje, velikanske poizvedbe, naj različnejše obdolžitve, nazadnje pa vse skupaj zaspi.

Časopisje bo pisalo o tej katastrofi kvečjem deset dni. Ljudje jo bodo morda že prej pozabili. Najbolj dolgo se jo bodo spominjali oni, katerim je prizadela kaj škode, bodisi na telesu, bodisi na imetju.

Hitro živimo in hitro pozabljamo in dobro je, da je tako.

Municija, ki bi imela eksplodirati na evropskih bojiščih, je eksplodirala v newyorškem pristanišču. Ljudem, ki stanujejo v okolici polotoka, je zdaj deloma znano, kako je pri sreu nesrečnežem v srednjem delu Evrope.

Za trenutek so občutili grozoto, v kateri živi Evropa že več kot dve leti. —

Razen Nemcem je začelo vsem bojujočim se državam kmalo po izbruhu vojne zmanjkovati municije.

Poiskali so si dober vir — Ameriko.

Amerikanec je vprvi vrsti trgovec, potem človek s čutečo in občutljivo dušo.

Ker so ameriški kapitalisti in tovarnarji izprevideli, da se bo dalo napraviti veliko dobička in da bo ta dobiček toliko časa in tako naraščal kot bodo sami hoteli, so začeli izdelovati municijo ter jo pošiljati zaveznikom.

S trgovskega stališča je to pravilno, s stališča človečanstva ni. Ljudje, kateri bogate s tem, da posredno pripomorejo k večjem prelivanju krvi, nimajo srca v svojih prsih. Dolar je cilj njihovega življenja, dolar jim je Bog; razen njemu se ne klanjajo nikomur drugemu na svetu.

Nismo samo Amerikanci, pač pa tudi ljudje in vsled tega moramo biti zadovoljni, da je municija eksplodirala prej, predno je bila odposlana. Pomisliti se mora, kako grozno škodo bi napravila v Evropi, če cenijo že tukaj škodo na petdeset miljonov dolarjev.

Tam je ne spuščajo tako tjavendan v zrak kot je zletela v newyorškem pristanišču. Vojaki imajo izvrstne priprave, s katerimi mečejo granate tja, kjer povzročajo največjo škodo.

Ameriškim kapitalistom se je maščevalo njihovo krivično postopanje. Municija je bila zato napravljena, da bi eksplodirala. Razloček je le ta, da je eksplodirala prej, predno je bila plačana. Ker tega načina dozdaj niso bili vajeni, se žaloste in premišljujejo, na koga bi zvrnili krivdo.

Da jo morajo zvrniti nase, jim ne gre v glavo. To bi bilo poniževalno.

Ne želimo, da bi se ponavljale take katastrofe, ker imajo od njih škodo tudi neprizadeti in ker se ljudstvo preveč razburja. Želimo pa, da bi Amerika ne prilivala več evropskemu požaru.

Prej če mu jenja prilivati, prej bo ugasnil.

Ameriški kapitalisti in ameriški tovarnarji naj se ne boje konca vojne. Ko bo nastopil mir, se bo izdelovalcem morilnega orožja nudila najugodnejša prilika že vsaj deloma popraviti ogromno škodo, ki so jo povzročili njihovi izdelki.

Začno naj izdelovati priprave za zidanje in popravljanje, ne pa priprave za morjenje in uničevanje.

Če zdaj miljoni nesrečnikov proklinjajo njihovo delo, ga bo potem ves svet blagoslavljal.

—k.

Dopis.

Los Angeles, Cal. — Tukaj se je 16. julija poročil g. Lovrenc Blažič, doma iz Žirov na Notranjskem, z gospodično Ano Kitak, doma iz Rogatca na Spodnjem Štajerskem. Novoporočencema se želi obilo sreče in blagoslova. — Obdelovanje zemlje je tukaj zelo težavno, kajti tukaj se mora zemljo v poletnem času le umetnim potom namakati. Treba je vedno preoravati in namakati; to se ponavlja povprečno vsak mesec. Le tempotom je mogoče kaj spraviti iz te zemlje. — Slovenecev je nas tukaj malo; kolikor je meni znano, le pet družin in par samcev. Mnogo več je pa Srbov in Hrvatov, ki imajo tukaj srbsko-hrvatsko cerkev, kjer je slovenski duhovnik. — Pozdrav vsem zavednim Slovencem in Slovenkam! — Poročevalka.

J. S. K. J.

Bliža se deseta redna konvencija J. S. K. J. Čital sem že veliko nasvetov v glasilu Jednote; eni so tega mnenja, drugi zopet drugega.

Naše mnenje je to, da bi bilo najbolje, da bi društva sama plačevala bolniško podporo. Premislite si, sobratje in delegatje J. S. K. Jednote. Vsled sedajnega sistema, ko Jednota plačuje bolniško podporo, ni pri društvih nobene blagajne, kakor za društvene potrebe. Ako nimamo denarja v blagajni in če kaki član zboli, da ga je treba poslat v bolnišnico, kje se naj potem potrebni denar vzame? Ako imamo doma blagajno, se lahko vzame iz nje za vsak slučaj. Mogoče bo kdo mislil: lahko se vzame iz blagajne, ako je kaj v nji. To je zopet mogoče. Nadalje na drugi strani, ako mi take naklade plačujemo v Jednotino blagajno, bi tudi društvena blagajna napredovala. Premislite, bratje delegatje in sobratje, kakšne naklade plačujemo sedaj in kako je bilo prej, predno smo bolnike sami plačevali; sedaj so vedno naklade in zopet naklade. Prej ni bilo tega, dokler smo imeli svojo blagajno in po našem mnenju je tudi to, da imajo glavni uradniki malo prevelike plače, zato menda so vedno naklade. Res je, da imamo vedno dovolj bolnikov, in premislite, koliko moramo sedaj plačati, ako pa imamo blagajno pri društvih, katera nimajo velike blagajne, lahko manj podpore dajo članom, druga pa zopet več, kakor jim blagajna nanese.

Vidite, delegatje in sobratje, sedaj, ko imamo pri naši Jednoti ta sistem, se sliši od večjih strani: Jugoslovanska Katoliška Jednota je najdražja, jaz bom pristopil k drugi. Sedaj vidite, kako odganjamo člane!

Člani društva štev. 57,
Export, Pa.

General W. R. Birdwood, poveljnik avstralskih čet na francoskem bojišču.

Ob pričetku tretjega leta svetovnega klanja.

Nemški zunajni urad pravi, da so zavezniki krivi, da še ni miru.

Berlinski zunajni urad je izdal sledeči pregled dveletne svetovne vojne:

"Z ozirom na vojaški položaj ni lahko sestaviti kratek pregled svetovne vojne, toda v naslednjem se bo poskušalo slediti vsem glavnim političnim idejam, ki so v zvezi s političnimi problemi, kateri so se pojavili v drugem letu svetovne vojne.

"Svetovno vojno je povzročila Rusija s svojo agresivno politiko, ki jo je podpirala Francija s svojo politiko, s katero se je hotela Nemčiji revanžirati. Seveda tudi Anglija, ki je hotela v ekonomičnem oziru nadgospodovati svetu, ni čistih rok.

"Nemški sovražniki so hoteli imeti naše in nam prijateljskih držav ozemlje — naprimer: Rusija je hotela imeti Carigrad in Galicijo, Francija je stegovala prste po Alzaciji in Lotaringiji ter levem bregu Rajna in Italija je želela oziroma zahtevala avstrijsko ozemlje, — kljub temu, da se je hotela Nemčija v miru ekonomično razvijati; naši sovražniki so pa to naše razvijanje smatrali za greh napram svetovnemu redu.

"Tem, sedajnim takozvanim zaveznikom, ni bilo prav, da bi se Nemčija razvijala ter postala velika in močna, kajti oni so hoteli postati svetovne sile.

"Konec drugega leta svetovne vojne je prinesel gorinavedene cilje naših sovražnikov še v jasnejši luči.

"Rusija je to očitno pripoznala, rekoč, da sta se Rusija in Anglija sporaznmeli glede Carigrada. V Franciji pa tako vse vpije, da hočejo imeti Alzacijo in Lotaringijo.

"Anglija je že tudi odstranila svojo krinko. Javno je bilo pripoznano, da Anglija ni šla v vojno, ker je Nemčija napadla Belgijo, temveč, da je bil to samo njen izgovor; Anglija je šla v vojno samo iz svojih lastnih interesov.

"Nemčija mora biti uničena! Nemčija se ne sme nikdar več povspeti v ekonomičnem ali vojaškem oziru! Tako so se izrazili zavezniki, in iz tega je več kot jasno, da kaj je bil namen drugega leta svetovne vojne.

"Čisto jasno je, da je govorjenje, da je to boj med demokracijo in militarizmom, čisto prazno besedičenje, s katerim hočejo skriti dejstvo, da je njihov namen v tej vojni uničiti današnjo Nemčijo in ji zavladati. Gotovo je, da se pri tem ne more govoriti o boju, ki se bije za demokratične principe.

"Ali je Anglija res demokratična, kakršna se slika, da je? Ali ni cela ta vojna jasno pokazala, da se je Anglija vedno in vedno bolj oddaljevala od demokracije?

"Ako je imela Anglija s tem, da je vstopila v vojno, res namen protežirati manjše narode, kot zdaj svetu naznanjuje, bi bila to lahko drugače storila, kot pa je s tem, da hoče Nemčijo uničiti.

"Izjave, katere je podal kancler Bethmann-Hollweg tekom vojne, dobro začrtujejo nemške cilje.

"Anglija hoče vojno vničevanja, vojno, katero se bo nadaljevalo tudi po končani krvavi vojni. Ni še dovolj, da je moral svet okusiti grozno krvavo vojno, prišla bo še druga vojna, ki ne bo nikdar garantirala, da ne bo prišla več krvava vojna, temveč bo ravno vedno delala na to, da bo svet v večni nevarnosti, da bo prišlo zopet do prelivanja krvi.

"Ravno to istočasno dokazuje, da so velike besede zavezniških sil, da se bore za svobodo vseh, zlasti manjših narodov, le prazne besede.

Povzročitelji vojne.

"Drugo leto vojne potemtakem kaže, da so dolžitve, da je Nemčija povzročila vojno, popolnoma krive, pač pa je neovrgljivo dejstvo, da je vojno povzročila Rusija s svojim pohlepom po drugih zemljah, po razširjenju svojih meja; da je vojno povzročila Anglija, ker je hotela kontrolirali cel svet z ekonomičnega ozira; da je povzročila vojno Francija s svojimi željami po maščevanju.

"Drugo leto svetovne vojne je nam tudi pokazalo, da se drže zavezniki principa, da je sila večja moč kot pravica. To so pokazali zavezniki že neštetokrat s tem, da so prelomili mednarodne postave, ki so jih pripoznali vsi narodi, zlasti kar se tiče njihovega postopanja z nevtralci.

"Ameriški državljan ve, da je Anglija povzročila veliko škodo v njegovi trgovini, namreč z njeno nepostavno blokado, dalje z zaplenjevanjem nevtralne pošte in s "črno listo".

"Mnoge nevtralne države so se udale moči Anglije, kljub temu, da se zavedajo, da pri tem trpe njihovi lastni interesi. Toda to še ni dovolj. S tem, da Anglija ogroža nevtralno trgovino, se ona še ni zadovoljila, temveč se je spravila na nevtralne države še v tem oziru, da jih hoče dobiti na svojo stran za politične zaveznice. Portugalska, ki je takorekoč angleški vazal, se je dala celo toliko vplivati od strani Anglije, da je pričetkom vojne stopila celo v vojno proti Nemčiji. Druge nevtralne države, kot n. pr. Nizozemska, so se dozdaj še uspešno zoperstavljale angleškim poizkusom.

"Iz tega toraj vsak razvidi, da je Anglija tekom drugega leta svetovne vojne še povečala svoje nesramnosti ter kršila pravice nevtralnih držav in ogrožala njihove interese; seveda to je delala zato, da je s tem pomagala sebi in svojim zaveznikom.

"Te kršitve mednarodnih postav in ogrožanje nevtralnih interesov se bodo brez dvoma še nadaljevali tudi v tretjem letu vojne in se najbrže še povečavali, ako se ne bo izkazalo, da so vsa znamenja, ki jih imamo danes, napačna.

"Toda Nnemčija bo kljub vsemu temu nadaljevala s svojim bojem, kateri bo sčasoma imel tudi svoj uspeh, namreč z bojem za prostost morja.

"Nemčija je tekom zadnjega leta dokazala, da je postopala ravno nasprotno kot Anglija, namreč, da se je, kolikor je bilo mogoče, ogibala kršenja mednarodnega prava in pravic nevtralnih. Celo tako daleč je šla, da je ugodila Združenim državam in prekinila z vojevanjem s podmorskimi čolni, kljub temu, da se je zavedala dejstva, da poskuša njen sovražnik z nepostavnimi sredstvi bojevati se proti miroljubnemu nemškemu narodu.

"Danes zadaja Nemčija svojemu sovražniku najhujše udarce, kljub temu, da je prisiljena boriti se za življenje in smrt.

"Ko se pričenja tretje leto krvave vojne, je Nemčija v stanju z zadovoljstvom gledati nazaj na svoje velike vojaške uspehe na morju in na suhem, kateri gotovo niso brez politične važnosti.

"Nemčija in njeni zavezniki so ostali tekom dveh krvavih let združeni in edini; vežejo jih prijateljski in navadni interesi.

"Bolgarija, ki je v oktobru 1915 stopila na stran Nemčije, potem ko je s Turčijo poravnala svoje zadeve, je postala četrti član mogočne centralne zaveze. S tem, da je stopila na našo stran Bolgarija, ki je pomagala odstraniti Srbijo, se je odprla pot iz Berlina do Carigrada in Bagdada, kar je brez dvoma velikanske važnosti.

"Zaveza centralnih držav sloni na čisto političnih in ekonomičinteresih. Neobhodna potreba vseh štirih držav je, da stoje skupaj in da imajo tako garancije za napredek, obstoj in mir.

"Na podlagi tega, kar je že Nemčija v teku teh dveh let storila, ima Nemčija popolno zaupanje, da se bo vojna končala v tretjem letu.

"Toda cilj še ni dosežen, kajti sovražnik se še ni pričel zavedati, da je Nemčijo streti nekaj nemogočega."

Tako se je izrazil nemški vojni urad.

Poslušajmo, kaj pravi nasprotna stran:

Iz Pariza se poroča, da je Marquis de Chambrum, član francoskega zborničnega odbora za zunajne zadeve, rekel:

"Drugo leto vojne se končuje s tem, da se je strah, v katerem smo živeli dozdaj mi, preselil k našim nasprotnikom, ki imajo zdaj čast odbijati zavezniško ofenzivo na vseh straneh.

"Medtem ko so Rusi, Angleži in Francozi docela pripravljeni za vsak slučaj, postaja položaj za Nemce in Avstrijce vedno bolj in bolj kritičen. Naši nasprotniki so mislili, da nam ne bo mogoče priti s kakim uspešnim pripravljenjem, in res, imeli smo velike težkoče, katere smo pa premagali. S ponosom lahko rečemo, da smo to storili, medtem ko so se naši junaki zoperstavljali nemškim invazijam.

"Da smo mogli to storiti, se moramo tudi zahvaliti potriotizmu obeh dežel — Anglije in Francije.

"Rusi nadaljujejo svoje delo na Vzhodu. Zopet so napadli Bukovino in prodirajo zdaj proti Karpatom, medtem ko nadvojvoda Nikolajevič zmagoslavno napreduje v Kavkazu.

"Čimbolj se razmišljuje položaj zaveznikov in položaj centralnih držav, tembolj je človek prepričan, na katero stran bo padla zmaga. Zavezniki imajo še dosti virov, iz katerih lahko črpajo; — da, smelo rečem, da so naši viri neizčrpljivi. Dalje so pa vsi zavezniki docela prepričani, da bo zmaga njihova, in vseh je najtrdnejši sklep, da se bodo bili do konca."

Mnenje Nemca o prusianizmu.

Glede članka, ki ga je prinesel "New York Herald", smo že pisali in navedli par mnenj uglednih newyorških Nemcev.

V naslednjem prinašamo še eno mnenje, ki je še bolj zanimivo, kot ona, ki smo jih že navedli.

William Lustgarten, znan odvetnik v New Yorku, ki je bil rojen v Avstriji od nemških starišev, se je o dotičnem članku izrazil s sledečimi besedami:

"Članek se glasi kot se mora glasiti. Sedajni boj zaveznikov se bije za svobodo Nemčije in za svobodo celega sveta... Razlikovati je treba takozvane pruske ideje in ideje nemškega naroda, ki jih ima v splošnem.

"Pruske avtokratične ideje niso ideje nemškega naroda. Prusija je s silo spravila vse nemške države podse, toda Hohenzollerji še niso teh idej vcepili celi Nemčiji. Vladajoča družina vrjame, da ima pravico do vlade od neke višje moči, da je avtokracija delo božje; in s tega stališča tudi vladajo.

"Toda cela Nemčija ne čuti tega v svojem srcu. Zategadelj jaz pravim, da je nemškemu narodu ravno toliko za kakršnikoli izid vojne kot drugim narodom.

"Vlada, kakršno je dala Nemčiji zdaj vladajoča vladarska družina, bi bila za živali, pa ne za ljudi. Naprimer, ti skrbe zdaj za ranjene in bolne ravnotako kot se skrbi v normalnih časih za živali, ki jih človek lahko rabi pri svojem delu.

"Hohenzollerji niso nikdar delovali na to, da bi se nemški narod razvijal spiritualno in individualno.

"Sedajno vlado v Nemčiji se mora odstraniti, in ko se to bo doseglo, bo prišla za nemški narod in za cel svet druga doba. Nemški možje in nemške žene bodo potem lahko prosto govorile, ne da bi se jim bilo treba tresti pred mogočno, toda tiransko vlado. Ti se bodo takrat prvič pričeli zavedati, kolike vrednosti je za narode svoboda in demokracija.

"Jaz sem prepričan, da vsi trezni Amerikanci vidijo, da bi slučajni pruski uspeh bila največja zmaga za vojaško tiranijo. To lahko vrjamem z ozirom na to, da je malone vse, kar se tiska v tej deželi, razven časopisov, ki so nemškega kova, z zavezniki.

"Združene države so se te vojne v dobrobit zaveznikov dovolj vdeležile s tem, da so prisilile Nemčijo, da je prenehala s svojim barbarskim vojevanjem s podmorškimi čolni. Ako bi bile Združene države stopile na stran Ententе z orožjem, potem bi Nemčija nadaljevala svoje nepostavnosti s submarini..."

Angleški parnik potopljen.

London, Anglija, 31. julija. — Lloydova agentura poroča, da je zadel na mino angleški parnik "Claudia", 1144 ton, in se potopil.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh' Pa.
HRVATSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specijalist v Pittsburghu, ki ima 13letno prakso v zdravljenju tajnih moških bolezni.

Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Ce imate mozolje ali mehurčke po telesu, v griu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalaze.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavec ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam ponehuje moška zmožnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času. Hydrocelo ali kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Reumatizam, trganje, bolečine, otekline, srbečico, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. zjutraj do 5. popoldne. V torkih, četvrtkih in sobotah od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne.

S pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številko!

Balkanska jezera.

Balkan ni tako pust, kakor si ga predstavljamo mi, ki o njem kaj izvzema samo takrat, kadar poročajo časopisi o grozodejstvih, ki jih izvršujejo tam mohamedani. Med visokimi gorami so krasne, rodovitne doline. Balkan je prepežen z rekami in potoki, in ima mnogo krasnih jezer, katera bi od daleč privabljala tujce, ako jih ne bi zadržaval strah pred nesrečno turško vlado. "Srbska kraljeva akademija" je izdala pred vojno atlant profesorja dr. Jov. Cvijića, v katerem so zemljevidi makedonskih, starosrbskih in epirskih jezer. Glavna jezera so: Ohridsko, Prespansko, Malo, Ostrovsko, Petrsko, Dojransko, Kostursko, Ardjansko, Amatovo, Tuzlubolsko in Janjinsko jezero ter Skadersko blato.

VABILO
na
VESELICO,
ki jo priredi
društvo sv. Janeza Krstnika št. 75
v Canonsburgu, Pa.,
dne 5. avgusta
v Miners Hall, Meadow Lands.
Začetek ob 4. popodan.
Vstopnina za moške je $1.00,
dame so vstopnine proste.

Torej vabimo vsa domača in sosednja društva na sestanek, kar se jim povrne ob enaki priliki.

Obenem pa opozarjam vse člane imenovanega društva, da se vdeleže te veselice. Kdor izostane, bo moral plačati v društveno blagajno, in sicer bližnji člani $1, oddaljeni pa 50¢, ker čisti dobiček veselice je v pomoč društvene blagajne.

Torej na svidenje dne 5. avgusta. (1-2—8) Odbor.

Zdaj je čas, da kupite farmo

Ako ste se namenili kupiti farmo ali zemljo za farmo, sedaj po leti je najboljši čas zato, ker zdej morete videti kaj vse in kako zamore zemlja roditi. Mi imamo več tisoč akrov zemlje v največji slovenski koloniji v Ameriki, katera je v Clark okraju in državi Wisconsin. Zemljo prodajamo v kosih po 40, 60, 80 in več akrov na lahke in dolgotrajne odplačila. Onim našim kupcem, ki žele, postavimo tudi dobro hišo,. hlev dovolj velik za začetek in razorjemo nekaj zemlje, a vse to na lahke in dolgotrajne odplačila. Pridite in poglejte farme svojih rojakov, ki so se naselili tu pred več leti, porazgovorite se z njimi, pa bodete zagotovo kupili farmo tukaj. Pišite po po jasnila. Naslovite:

Homemaker Land Company
Dept. 3, Tioga, Wis.

Stari zdravnik
Mullin
špecijalist moških bolezni zadnjih 35 let.

Ni uprašanje kaj vam manjka — zdravljenje potrebujete.
Povejte staremu zdravniku svojo bolezen.
Ni uprašanje kaj je, on vas bo ozdravil ako je ozdravljivo. Nizke cene — najboljša pomoč zagotovljena po moji dolgi skušnji.
Vabim vsa za brezplačno preiskavo.
409 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.
nasproti pošte.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

V svet.

Pavel Perko.

Obstala je pred vrati in se oddahnila. V sobo si še ni upala; preveč je bila razburjena in srce ji je utripalo.

V sobi je bila živahna govorica. Govoril je oče, govorila je mati, govoril je — da, to je bil stric Mole, ki je govoril.

Stric Mole! Torej je vendarle prišel! Mislila je že, da ga ne bo niti k slovesu. Popoldne je bla pri njem, a je bil šel zdoma — menda nalašč... Sedaj pa je prišel po slovo. Hvala Bogu! Zazdelo se ji je, da bo šla sedaj z žjim sreem od doma, samo da je prišel stric Mole.

Ali bi stopila v sobo?

Ni si še upala! Tresla se je še zmeraj. Strah in nemir ji je bil obtičal v udih.

Kaj takega! Kako bi si bila mislila! Pa da se je izšlo vsaj tako!

Dvignila je oči proti nebu in čut hvaležnosti jo je obvladal... To, kar je bilo, to je bil zadnji poizkus, zadnja izkušnjava...

Prestala jo je! Sedaj je — varna!

Kako je neki vedel, da bo šla na večer k Jermanovi Reziki? — Menda je slutil! In čakal jo je — temno je bilo; v senci hiše pa je bilo še bolj temno — in ji je zastavil pot in hotel rabiti silo. Tedaj pa je zavpila in se mu s silo izvila iz rok... Kje je dobila tisto moč, tega ne ve. In tisti stud, ki jo je v tistem hipu navdal do greha in do tega človeka!

In zopet ji je ušel pogled proti nebu. Med oblaki se je vozil mesec tiho in mirno, kot bi se ne brigal za vse boje, ki jih morajo biti človeški otroci globoko pod njim doli na zemlji...

In kako je bilo potem —?

Tekla je po klancu prot domu kar so jo nesle noge. Kletvino je še slišala za seboj. Potem so se odprla vrata pri Jermanu, in — nekdo je stopil na prag in prašal, kaj da je. Tudi to je še slišala, a tedaj je bila že na varnem.

Doma! Ah, hvala Bogu!...

In iz hiše sije luč, da se prameni raztezajo daleč tja po vrtu. Izpod neba pa sveti mesec. Tam na zahodu žari še mal rdeč pas, ostanek zarje. In kamor je solnce zašlo, na tisto stran je imela Ivana odriniti drugo jutro. Teta ji je preskrbela službo v Ljubljani; nastopiti mora v treh dneh.

Nocoj je večer slovesa, zadnji dan...

•

Kako je bilo vse veselo in prazno naravi! Tako bi hotela gledati in strmeti vso večnost! — Zdaj je bila rešena najhujšega. Zdaj je bilo prestano vse!

In zazdelo se ji je, kakor da je dospela vrh visoke gore in se odpočila. Težave so pri kraju; na drugo stran pa se razprostira ravnina, polna zelenja in večne krasote — — —

•

— Kod pa hodiš? — jo je ogovorila mati, stopivša iz sobe.

Pogledala jo je skoro začudeno; morebiti se ji je še poznala razburjenost na obrazu.

— Mislila sem iti k Jermanovi Reziki.

— Bodeš že jutri; ponoči bodi doma! In pa Moletov stric so v hiši.

Ponoči naj bi bila doma: res je! A kako je mogla misliti, da jo bo zalezoval celo tu, tako blizu doma?

•

Stopila je v hišo. —

Na mizi je gorela luč; krog mize so stali leseni stoli z naslanjači; v kotu postelja; izpod stropa pa je visela rdeča svetilka nad podobo Matere božje majniške...

Kako se je zdelo Ivani ta večer vse svečano! Morebiti zato, ker je bil zadnji večer?!

Ob peči po klopeh so sedeli bratci in sestrice; na klopi za vrati stric Andrej, za mizo pa oče in stric Mole.

Stric Mole je bil videti dovolj prijazen. Vendar je nekoliko zresnil obraz, ko je vstopila Ivana in sedla ne daleč proč od njega.

— Kako da greš? Veš, to mi ni všeč, da greš. Vedno sem ti branil, pa me ne poslušaš.

Iz njegovih besed je donelo nekoliko očitanja. Stric Mole je namreč Ivano imel izmed vseh najrajši; zato jo je včasih okregal kakor otroka.

Svojih otrok stric Mole ni imel, pač pa hišo in posestvo. In vedelo se je, da bo enkrat Ivana gospodinjila na njegovem domu. Za moža pa ji je že naprej odločil Grandovega Tinka, kateremu je bil boter.

— Ni prav, da greš... In tam po mestih — ti si še otrok in ne veš, da je za take dekline, kot si ti, nevarnosti dovolj tam po velikih mestih — — In potem: služiti. Čemu, ko ti ni treba? Naj služijo druge, ki doma nimajo koga in kaj!

Tako je govoril stric Mole, in oče in mati sta mu skoro pritrjevala in se natihem kesala, da sta se vdala vedni prošnji in ji privolila, da gre.

Ivana pa je mislila posvoje. — Teta iz Bučke, ki jo bo spremila in ki je dolgo časa bila v mestu, ji je pravila, da je nevarnosti res veliko, a če hoče biti pametna, se jh lahko izogne...

Stric Andrej je tudi mislil posvoje. On je površno vedel, kako da je. Zato ni mogel zakriti nekega pomilovalnega nasmeha, ko je poslušal strica Moleta.

— Nevarnosti, hm, kje jih ima več: doma ali v mestu! In je še slep, da ne vidi in ne zapazi!

Ivana je videla, da so Andreju v jezi parkat silno zagorele oči. Tedaj se je ustrašila. In zdel se ji je približno prav tak, kot je bil oni dan, ko se je znosil nad Tinkom.

Oni dan namreč sta Ivana in pa stric Andrej sušila seno. Ivana je obračala za ovinkom, Andrej pa je kosil na drugi strani.

Tedaj pa pripelje Grandov Tinek detelje mimo in se vstavi na poti. Za Andreja ni vedel; zato je govoril, kar mu je prišlo na misel. Odgovarjala mu ni, a dobro je vedela, da ga Andrej mora slišati. Andrej pa mu je bil že od nekdaj gorak. In res: ko je bilo zadosti, tedaj se prikaže izza grička Andrej. Takega ga še ni videla: obraz mu je gorel in oči so se mu svetile v jezi. Krčevito je stiskal držaj pri kosi in škripal z zobmi.

— Postopač! Lump! Ničvredni postopač! Hodiš in zapeljuješ!

Tinek pa ni odgovarjal. Prebledel je in odšel. Za prvi hip se ji je zasmilil, ker se ji je zdelo, da ni mislil tako hudo kot ga je dolžil Andrej. A nocoj — nocoj bi skoro mislila drugače...

Andreju pa se je tedaj zopet omilil obraz in v neki otroški vdanosti, s katero je vselej govoril ž njo, ji je rekel:

— Kadar ti bo kaj hotel, jaz te bom branil!

Zlata duša, Andrej — a kako jo bo branil?

Kje je bil na primer kdo, da bi jo branil nocoj? — —

•

—Kako da greš? Jaz ne morem umeti tega! — je silil stric Mole.

Tudi oče in mati sta mu začela naglas pritrjevati.

In že je bila na tem, da bi povedala vse, do zadnjega vse.... Povedala bi bila, da ji je čast njena dražja kakor Moletovo posestvo; povedala bi bila, da vsa vas ve o Tinku, da ni veliko prida, in bi gotovo ne bila srečna ž njim; povedala bi bila celo in priznala, da se boji zase, da se čuti črezdalje slabejšo nasproti vednemu zalezovanju in sladkanju Tinkovemu, da sluti, da bi nazadnje padla in postala nesrečna, kakor, kakor — —

In ker pozna samo sebe bolj, kot jo poznajo drugi, zato misli bežati proč odtod, kam daleč, daleč proč... To bi bila povedala in nič bi ne bila zakrila! Pa ali bi jo bili umeli ali ne?!

In — ker je molčala dotlej, je hotela molčati tudi ta večer!

— A jaz sem ti namenil hišo in posestvo. Glej, svojih nimam. — Kar imam, vse bo tvoje. Tega sicer še nisem govoril, a mislil sem še zdavnaj tako. Zakaj greš? Ali bi ne bilo bolje, da ostaneš?

— Ne morem — — —

Obrnila se je v stran, kakor bi se hotela ubraniti lepim slikam, ki jih je slikal stric Mole.

— Pa ostani, Ivana, — sta pritegnila še oče in mati.

Izza peči doli je gledalo četvero nedolžnih oči, ki so govorile prav tako. In neka izkušnjava v srcu ji je tudi govorila:

— Ostani!...

Prišlo je milo in hudo obenem. Že je čutila, da omahuje, že je hotela pritrditi očetu in materi.

Tedaj pa so se vnovič zasvetile oči semkraj izza vrat in stric Andrej je okrenil glavo.

Stric Mole pa je nadaljeval.

— Neumnica! Glej, služiti hočeš, a jaz ti ponujam hišo in vse. Lahko bodeš živela. Možiti se ti še ne mudi, a če boš hotela — —

Tedaj pa se je dvignil stric Andrej. Bil je prav tak kakor oni dan na senožeti —:

— Če boš hotela, — tako je govoril, stiskajoč pesti. — če boš hotela ali pa če ne boš hotela, boš vzela tistega Tinka, tistega, ki ni nič vreden, tistega, ki je zapeljal — — —

Andrej bi bil še govoril, toda na peči so sedeli otroci...

Povedal bi bil, kar še ni vedel noben razen njega. Povedal bi bil da je zapeljana ona Trbovčeva iz Gor, tista, ki ji je Andrej boter. In povedal bi bil, da jo je zapeljal nihče drugi kakor Grandov Tinek. In ona je prišla in je s solzami povedala to njemu, Andreju ki ji je krstni boter — in nikomur drugemu...

— Kaj, Tinek da ni nič vreden? Kdo to pravi? — je tiščal Mole ki je v hipu postal jeze rdeč kakor rak.

— Jaz pravim to! In nič ni vreden!

Takega odpora stric Mole ni pričakoval. Hotel je še nekaj odgovoriti, pa beseda mu ni prav šla iz grla. Zato je obmolčal, bled kakor zid.

Pa tudi Andrej je molče sedel nazaj. Iz oči je izginil ogenj in mesto odpora se mu je bralo ponižanje in kesanje, da se je spozabil morda bolj kot je nameraval.

•

In zopet ji je bilo lahko pri srcu — tako lahko kot par trenutkov poprej, ko je bila prisopla domov. Tedaj se je čutila varne in prosto; a v resnici varna in prosta je bila šele sedaj, ko je odšel stric Mole.

Obšlo jo je neko veselje in neka radost, kakršne še ni čutila doslej.

— Ah, in že jutri: jutri, ko bo solnce izhajalo — — Voz bo pripravljen, obleka bo naložena, — voznik bo pognal... Morebiti bo nekoliko jokala, in tudi domači bodo jokali — a kaj zato! Ko bo sedla na železnico, bo pozabljeno vse. In to bo kmalo, to bo jutri!

Skrbelo jo je le še slovo. Jutri se bo poslavljala od domačega kraja, od očeta in matere, od Rezike, od prijateljic in tovarišic..

Kdaj bo prišla nazaj? Morebiti dolgo ne. In kadar bo prišla, bo prišla le za malo časa. Doma bodo odrastli bratci in sestrice in bodo njo tem lažje pogrešali. — Ona pa bo služila in se le še včasih spomnila na dom — —

Ozrla se je po sobi. Soba je bila sicer nizka in majhna, a začutila je, da je bilo v tej sobi vendarle prijetno.

Podobe, narisane v steklo, visoče pod stropom, so jo gledale tako milo, kot bi se za vedno poslavljale od nje. Kako je bila navajena teh podob!

Oznanenje Marijino! Angelj stoji pred Marjio z lilijo v roki in ji govori pomenljive besede. Lilijo je Ivana med cvetlicami najbolj ljubila.

Sv. Družina! Jožef na eni strani, Marija na drugi, mali Jezušček v sredi. Obleka od glave doli je temno pobarvana, med tem ko sta glava in obraz risana tako svetlo, da je videti kot bi bil Jezušček brez glave.

Ivana se je spominjala, kako je še kot otrok vedno izpraševala mater, kje ima Jezušček glavo?!

Mater Dolorosa je napis pod drugo podobo. Kaj pomeni ta napis, ni vedel nihče, zato ker je bil latinski. Le bratec Jožef, ki je sedaj zaspal tam na klopi, je trdil vedno, da bo on enkrat vedel. To bo tedaj, ko bo hodil v latinske šole in ko bo gospod...

Ali bo to kdaj ali ne, Bog ve! Morebiti!

Koliko spominov se ji je budilo! In kako bi se jih ne! Saj je to bil zadnji večer!

•

Zunaj se je razlivala mesečina. Vetrič je pihljal. Iz daljave se je čulo fantovsko petje.

Ko je prišla ven, je dobila strica Andreja še pred hišo. Sedel je na klopici in si podpiral glavo z roko. Ko je dvignil obraz, sta se dve solzi zasvetili v mesečini. Tedaj se je storilo inako tudi njej. Mislila je govoriti, a nekaj jo je zatiščalo v grlu.

— Andrej, dolgčas mi bode!

— Poprej, res, sem ti branil ostati. Toda sedaj pravim: le pojdi! A hudo mi je, in jutri mi bo še hujše!

— Saj zopet pridem, ko se izučim in si kaj zaslužim.

— Bogve, kdaj bo to! Dotlej bo pa dolgčas... In dela bo veliko! Kopanje se bo pričelo po vinogradih, žetev, mlatev... In — vendar je prav, da greš...

Zadnje besede je govoril bolj zase. Gledal je na nebes, kot bi hotel po oblakih uganiti pota, ki bodo odslej vodila Ivano...

— Hudobnih ljudi se ogibaj!.. Pa srečna bodi in ostani pa taka, kako čer reči, taka kakor si bila!

•

Slutila je, da jo najteže še čaka. Najtežje je bilo slovo.

Drugo jutro, preden je sedla na voz, je šla k Jermanovi Reziki. Revica je ležala na postelji že sedem tednov, ne da bi se mogla sama količkaj premakniti. Zraven tega je živela v revščini in pomanjkanju; zakaj oče je bil star in mati bolehna...

In vendar je Ivana ob slovesu skoro zavidala Reziko.

— Glej, ostala bo doma. Na posteljo bo sicer priklenjena, a v svoji bolezni bo varna in med domačini. Ona pa — — —

Pa moralo je biti tako! Ko bi ne bila prepričana o tem, bi se skesala še v zadnjem trenotku.

Rezika seveda ni mogla dopneti, kako je mogoče, da odhaja v svet njena prijateljica, ki ji vendar doma ni nikakršne sile.

— Mlada si in zdrava si, pa siliš od doma...

— Ah, Rezika, ko bi ti vedela! Ivana je zaihtela.

Potem je Rezika molčala. Morebiti je zaslutila nekaj takega, kar je slutil in čutil tudi stric Andrej.

— Z Bogom! In ostani dobra, kakor si bila!

•

Stricu Andreju je bilo težko, zelo težko...

In solnce je vzhajalo in voz je bil pripravljen in oleka naložena — in voznik je pognal...

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

TRANSPORTNI AVTOMOBILI OB MEHIŠKI MEJI.

Danska Zahodna Indija in Združ. države.

Zopet izgleda, da bo dansko zahodno-indijsko otočje prišlo v posest Združenih držav.

Že dvakrat poprej so se vršila med dansko in washingtonsko vlado tozadevna pogajanja; obakrat je izgledalo, da bodo imela pogajanja uspeh, toda obakrat so se izjalovila.

Takrat je odločevala diplomacija, zdaj bodo pa najbrže ameriški miljoni.

K temu — seveda, ako se bo še kupčija sklenila — je veliko pripomogla sedajna vojna, kajti vse države v Evropi, bodisi vojskujoče se, ali pa nevtralne, so v velikanskih finančnih zadregah; nevtralne zategadelj, ker morajo imeti svojo nevtralnost oboroženo.

Danska vlada je v financielnih zadregah in bo tri male otoke rada odstopila za $25,000,000 — to je namreč cena, za katero, kot se poroča, bi bile Združene države pripravljene skleniti kupčijo. Ta cena je zdaj trikrat večja kot so Združene države ponudile za otočje pred petdesetimi leti in petkrat več kot so bile pripravljene zanj plačati l. 1902.

Administracija v Washingtonu bo, ko bo kupčija sklenjena, gotovo naznanila, da so Združene države zato kupile otočje, da si bodo tempotom mogle izboljšati oziroma povečati trgovino z južnoameriškimi republikami.

Otoki, katere se namerava kupiti, leže na polpoti plovbe iz Severne v Južno Ameriko, kar bo brez dvoma za medameriško trgovino zelo velike važnosti oziroma vrednosti.

Poroča se tudi, da so prebivalci na danskih zahodno-indijskih otokih, bodisi črnci, bodisi beli ljudje, enoglasno za to, da pridejo pod oblast mogočnih Združenih držav.

Poleg vsega tega je pa najvažnejše to, da bodo ti otoki za Združene države zelo velike strategične vrednosti.

Združene države potrebujejo te otoke raditega, da bodo imele v njih še eno veliko obrambno točko za Panamski prekop; in dalje imajo pa tudi namen s tem preprečiti, da se ne bi kak event. sovražnik vgnezdil na otočju in jim tako delal večne neprilike.

Dansko otočje bi bilo v slučaju kakega napada na Panamski prekop za ameriškega sovražnika zelo velike vrednosti, vsled česar je za Združene države zelo umestno, da se potrudijo zanj.

Danska je dobila te otoke v svojo posest tudi po nakupu; Danci so takrat mislili, da so bogve kako dobro kupčijo naredili, češ, to bo za nas velike trgovske vrednosti. V resnici pa ni bilo zanje tekom celega časa nobenega pomena. Ako bodo zdaj prodali tiste tri otoke Združenim državam za petindvajset miljonov dolarjev, potem bodo imeli le v tem dobiček, ker so jih dražje prodali, kot kupili.

Otok St. Thomas, ki leži skoro manj kot 40 milj od Porto Rica, je trinajst milj dolg in tri milje širok, in ima okoli petnajst tisoč prebivalcev; devet desetin tega prebivalstva je črnega.

Santa Cruz je največji izmed teh treh otokov. Je nekako petindvajset milj dolg in pet milj širok.

Ozemlje, ki meri 51,168 akrov, je tako nerodovitno in gorato, da je le 4.000 akrov ugodnih za obdelovanje.

Santa Cruz so Danci leta 1733 kupili od Francije za $150,000.

Najmanjši otok je pa St. John.

Kot že rečeno, so Združene države poskušale že parkrat dobiti to otočje, toda ne mogoče radi kake industrije ali poljedelstva, temveč le radi velike strategične vrednosti, ki jo imajo ti trije majhni otoki za Združene države.

Prvi, ki je videl vrednost teh otokov za Združene države, je bil predsednik Abraham Lincoln, ki je pričel delovati na to, da bi se jih kupilo.

Lincoln je deloval na to že pred državljansko vojno, toda ni imel uspeha. Ako bi imel uspeh, bi se ne bila vojna tako dolgo vršila.

Po končani civilni vojni se je pa te stvari bolj poprijel. To je bil Lincoln skoro primoran storiti vsled nastalih mednarodnih razmer in večnih nasprotstev od strani evropskih držav, zlasti od strani Anglije, Francije in Prusije.

Lincoln je takrat s pomočjo tedajnega državnega tajnika dosegel toliko, da je bila danska vlada pri volji prodati otoke za $7,500,000, toda kupčije se ni sklenilo, ker skraja kongres ni hotel privoliti, kajti takrat so Združene države nameravale tudi Alasko kupiti od Rusije. Toda Lincoln bi bil sčasoma že uspel, da ga ne bi bil nek anarhist ustrelil.

Istočasno je pa tudi zbolel državni tajnik Seward in je šel po boljše zdravje na nek otok danske Zahodne Indije. Tedajni angleški tajnik za zunajne zadeve je to smatral za političen korak in je pripravil dansko vlado do tega, da ni hotela pozneje prodati otokov.

Potem je zopet predsednik Roosevelt ponudil Danski pet miljonov za tri otoke. Roosevelt in državni tajnik Hay sta se bila z dansko vlado čisto dogovorila, toda tedajni senat ni videl, kolike vrednosti bi bili za Združene države oni otoki.

Vendar Roosevelt ni bil izgubil upanja, da bo senat sčasoma spoznal, kakega pomena so ti otoki za Združene države in je pustil celo stvar nekaj časa v miru.

Toda medčasno je pa stopila Nemčija v akcijo.

Ko je prišel nekega dne nemški cesar v Kodanj in poljubil danskega kralja Kristjana na lice, so v Združenih državah takoj vedeli, kaj to pomeni.

Kmalu nato so pa Združene države zvedele, da je danski parlament sklenil zavreči vse ponudbe Združenih držav.

Dejstvo je, da je princ Waldemar, ki je v Danski celo stvar pod vrhovnim nadzorstvom in vodstvom nemškega cesarja vodil celo protiameriško gibanje, praznoval to svojo zmago z banketom, katerega so se vdeležili skoro vsi nemški diplomati.

Kak uspeh bo imela administracija v Washingtonu zdaj, bomo videli v kratkem.

Ameriška nota glede "Črne liste".

Vlada Združenih držav je objavila tekst note, ki jo je poslala angleški vladi.

Washington, D. C., 31. julija.— Državni department je dal danes v javnost tekst protesta, katerega so Združene države poslale Angliji radi "črne liste", s katero hoče Anglija ogrožati ameriško, kakor tudi drugih nevtralnih držav trgovino.

V noti Združene države nič kaj odločno ne zahtevajo, temveč se vlada v Wishingtonu le zgraža nad tozadevnim postopanjem Anglije, ker hoče s tem ogrožati pravice ameriških državljanov.

Dalje Združene države obdolžujejo angleško vlado, da je prisilila angleške parobrodne družbe, da niso hotele sprejeti blaga onih tvrdk ali posameznikov, ki so bili na "listi".

Združene države vstrajajo na tem, da imajo vsi državljani pravico trgovati z vsemi vojskujočimi se državami; Anglija sme to trgovino le toliko ovirati, kolikor v to dopušča mednarodno pravo.

Splošno mnenje je, da poslujoči državni tajnik in predsednik Wilson nista hotela poslati posebno ostre note; s tem protestom hočeta dobiti od Anglije le natančnejša pojasnila, nakar bo dobila Anglija zadnjo noto, v kateri bodo Združene države odločno zahtevale, česa hočejo in v čem se z Anglijo ne strinjajo, kajti znano je, da je angleška vlada dozdaj le površno razložila, kaj je pravzaprav namen "črne liste" in v koliki meri jo namerava še razširiti.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

K rojstni koči.

Zvoran.

Ko mi je težko srce,
moje misli v bledi noči
spejo k tihi rojstni koči,
v malo selo pod goro...

Tamkaj pomlad mladih dni
pričakuje me vesela,
da me vzljubi v lica vela,
da odbegne žalost vsa...

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

GOTOVA ZNAMENJA BOLEZNI.

ALI IMATE SLAB TEK?

H. H. von Schlick, slavnoznan naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnimi v stalni zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pisem, Vam svetuje, da je za odstranitev slabega tega in za pridobitev dobrega, najboljše sredstvo Bolgarski Krvni Čaj.

Naš rojak Vinko Lulich, P. O. Box 81, Summit, Ill., piše tako o tem čudodelnem prirodnem zdravilu:

"Jaz sem naročil od vas pred enim mescem škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, in se mi tako dopade, da ga vsak drugi večer pijem; zdaj lahko tako jem, da se skoraj ne morem dobolj najesti. Zdaj pojem večkrat več kot prej.

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja za pet mesecev, pošljemo za en dolar kamorkoli:

MARVEL PRODUCTS CO.
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.

Opomba. Ako želite pošiljatev zavarovati, pošljite 10 centov več.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way on Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPE MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode ozralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Na valovih mladosti.

Roman Romanov.

(Nadaljevanje).

Njene oči so stremele v večerne dajave brez jasnega cilja. Tedaj se ji je zazdelo, kakor bi se bilo nekaj zgenilo tam na zofi. Obrnila je tja svoj pogled in je videla koščeno ženo, kako je sedla tja in je podprla glavo z roko, vsa zavita v belo haljo in udrth oči. Viknila je glasno, vsa peplašena in vznemirjena, da je prihitela mati v sobo.

Takrat je opazla Mira, kako je vstala tujka v beli halji, se dvignila od tal in odplavala popolnoma mimo nje skozi okno. Zunaj pa se je vstavila in se za sam trenutek ogledala po njej: voščene ustne so se nasmehnile n koščena roka je zamahnila...

— Kaj je, Mira?

Mati je vsa presenečena stopila k njeni postelji.

— Nič hudega več, mama! A baškar mé je bilo tako strah! — Smrt je bila v sobi, a zdaj je že odšla...

Glas ji je nalahko trepetal, in mati je zaprla okno in prižgala luč.

— Nič ni bilo, Mira! Samo zdelo se ti je!

Mati je bila vsa nemirna, dozdevalo se ji je, da se približujejo zadnje ure.

— Ne, mama! Jaz sem jo videla natančno. Pri oknu se e ozrla po meni in se mi nasmehnila.

Od tistihdob ni bila Mira niko li več niti za trenotek sama. Kadar jo je pa kdo izmed znancev obskal, ji je bilo težko. Sicer pa je prišel rekdo kdo, zakaj vsak do se je bal bolezni.

Tako je vladalo po vsem učiteljevem stanovanju popolnoma mrtvo življenje. A Ozbilnik je prišel pogostokrat. Početkoma ji je bil tudi on zoprn, a končno se je privadila njegovih obiskov in nekoč ga je vprašala, ko ji je vstopivši, ponudil roko:

— Ali se ne bojite smrti?

Takrat pa so se vprle vanjo njegove globoke oči, in senca je legla po njegovem obrazu.

— Mira, — je dejal, — svojo smrt za vaše življenje!

Miri so zatrepetae ustnice, in solze so stopile v njene oči. Gizela pa je menila:

— Moj Bog, na smrtni postelji, in vzpreemati poklone!

Ozbilnik je torej pogostokrat obiskoval učiteljeve v tistih dneh. Bil je pri železnici baš v tistem kraju. Stanoval je v hiši nasproti šoli. Tedaj je bil že popolnoma drug človek in težko je bilo spoznati v njem nekdanjega Ozbilnika, ki je hodil okrog brez cila in z mračnim obrazom. Bil je točen in skrben v službi in pripravljal se je z marljivostjo za izpite; o prostih urah pa se je ukvarjal z literaturo. Pri sebi je imel svojo mater, ki je okrevala in zopet skrbela zanj v vsej materinski ljubezni. Bil je ves dobrosrčen in ji je hotel posladiti, kar bi mogel, zadnji dni njenega življenja.

Tisto popoldne je prišla mati k njemu s tihimi in pridržanimi stopinjami in ga je pokicala z ljubečim glasom:

— Florijan!

On je sedel pri mizi in pisal pismo Dobrvaniku.

— Takoj, mama!

Odšla je zopet s tihimi in pridržanimi koraki in skrbnimi potezami na obrazu, in Ozbilnik je pisal dalje o Miri, ki umira počasi od dne do dne in neko jutro ugasne.

— Včasih se je polotijo temna domnevanja in vsa preplašena pripoveduje, kako je prišla k nji smrt v beli halji in z nasmehom krog ustnic. Včesah leži cel dan čisto mirnega obraza, voščene roke na odeji. Nekoč je zaželela, da bi hodila po gozdnemu mahu, ali do gozda ni prišla. Tistikrat je bila vsa potna od napora in vsa utrujena in od tistihdob ni revica vstala več... O Tebi govori samo še ob večerh s svojo sestro, ki je na Te vsa nejevoljna. Nekoč se ji je sanjalo o Tebi in takrat je gledala ves dan čudovito pozorna na vrata v prepričanju, da jo prideš obiskat...

Ozbilnik je končal pismo, naredil naslov in ga zapečatil. Nato je vstal in odšel iz sobe k materi, da vidi, česa želi.

— Kaj bi radi, mama?

Ozrla se je po njem z ljubečimi očmi in vse polno skrbnih potez na obrazu, in Ozbilnik se je na tihem vzradostil nad njeno vdanostjo. Ničesar ni želela: klicala ga je le njena ljubezen...

VII.

Po pročitanem Ozbilnikovem pismu se je Dobravnik zamislil in je hodil po sobi z enakomernimi koraki. Včasih je vstavil stopinjo sred sobe ali tam pri oknu in se pogladil po licu. V mslih so mu bili tisti stavki o Miri, ki ni več upanja zanjo...

— Nekoč se ji je sanjalo o Tebi... Ves dan je gledala na vrata v prepričanju, da jo prideš obiskat... V zadnjih dneh se Te ne spominja več...

Pomišljal je, kako je Mira vsa mlada in dobra, in ni zanjo več upanja. Postalo mu je žal za tisto hladno in kratkobesedno pismo in začutil je očitajočo vest, kot da je on pomogel k njeni rani smrti... Ali opravičil se je pred samim seboj:

— Ure tečejo mimo nas, in mi jih ne vidimo...

Zbudila se mu je želja, da bi šel k njeni smrtni postelji:

— Mira, ti mi oprosti! Pot do tebe me je vedla čez vroča bratska srca, ki bi pritekla iz njih kri pod mojimi nogami... In jaz nisem mogel...

Nekdo je potrkal. Dobravnik je postal in se odzval. Vera je stopila v sobo, popolnoma na pot pripravljena, in mu je ponudila roko:

— Odpotujem k stricu! Na svidenje jutri popoldne!

Dobravnik se ji je nasmehnil s čisto ponarejenim smehom.

— Na skorajšnje svidenje, in včasih se spomnite name!

Pogledala ga je z vdanimi očmi in odšla je z drobnimi in veselimi stopinjami. Dobravnik pa je hodil spet po sobi ves zamišljen, ali to niso bile več tiste njegove sanje iz prejšnjih dni in let. To so bile misli popolnoma same na sebi, lepo trezne in resne.

Drugo popoldne po tistem dnevu je sedel Dobravnik v pisarni pri svoji mizi in pisal uradne stvari z vso marljivostjo. Po sobi je bil razlit pisarniški mir: peresa škrtajo po papiru, tuintam podrsa kaka noga, in brzojavni stroj se oglaša v neenakih presledkih.

Kar se odpro pisarniška vrata. Brzojavka za Dobravnika.

— Pridite, Mira vas pričakuje nebeško mirna. — Gizela. —

Vznemiril se je nad tem kratkim stavkom, vstal je in hodil po sobi istinito presenečen. Obraz: nad ostalimi mizami so se ozrli po njem in se mimograde začudili. On pa je hodil z naglimi koraki in v tistem trenutku ni mogel urediti svojih misli. Bilo mu je jasno, da je Mira na mrliškem odru in sklenil je, da jo obišče še zadnjikrat. Stopil je v inspektorjevo pisarno in prosil dva dni dopusta.

Odpeljal se je še isto dopoldne in v kupeju je sedel ves premagan in utrujen od misli, ki so se podile po njegovi glavi, tuje in mračne. Bil je kakor junak, ki pričakuje zadnjega akta temne žaloigre: vsi so mrtvi, in zdaj je prišla vrsta do njega...

Zunaj je bila že jesen, in polja in njive in drage in travniki — vse je bilo prazno in mirno. Hladna jesenska sapa je pihala nad zapuščeno krajino, in svinčeni oblaki so viseli nad njo. Kakor bi vse pričakovalo smrti, ki pride z mrzlimi stopnjami in v beli halji in se vstavi sredi široke poljane in zamahne s koso.

Listi so padali od vej polagoma in drug za drugim; komaj čuten šum, in list je ležal med tovariši. Včasih je sedla na vejico tožna ptica n se oglasila z žalostnim vzklikom; tedaj je odpadlo vse polno listov, šum se je pomnožil, in ptica je odletela vsa preplašena...

Proti mraku se je pripeljal Dobravnik v svoj domači kraj. Šel je v mesto sam in nepoznan, in ko je dospel do šole, se je bil storil že trden mrak. Po ulicah in hišah so že gorele luči in tuintam je srečal neznanca, ki je šel mimo s tujim obrazom in mirnimi stopinjami.

Stopil je v sobo, kjer je ležala Mira na mrtvaškem odru. Bila je vsa obdana od jesenskih rož in vsa zakrita od bogatih veneev s širokimi trakovi, ki so nosili zlate, mogočne črke. Krog nje so gorele sveče v vsokih svečnikih, in trepetajoči plameni so razsvetljevali njen bledi obraz. Žalostni in mrzli kodri so ležali na njenem belem čelu in njenih sencih.

Dobravnik se je ozrl po njenem obrazu in krog njenih ustnic je opazil posebno potezo: kakor bi se hotela nasmehniti svojemu življenju, ki se je poslovilo...

V sobo je stopila Gizela, in Dobravnik je storil korak proti njej, hotel je izreči žalostno misel. Ali ona je stala pred njim z resnim in mirnim obrazom, kakor zklesanim od mramorja. Proti odru je stegnila levico in uprla vanj svoje temne oči:

— Vaše delo, gospod Dobravnik!

Njen glas je bil docela rezek in tuj, in Dobravnik se je prestrašil njenih mrzlih besed. Hotel je govoriti o sebi, kako ni on kriv ali Gizela je odšla vun — vsa ponosna in užaljena.

Tudi Dobravnik je odšel iz sobe in je stopal naravnost doli po razsvetljenih stopnicah. Zunaj se je za trenotek vstavil in obrnil svoj korak proti Ozbilnikovemu stanovanju, za katero so mu povedali. A Ozbilnik je bil baš napravljen z doma.

Srečala sta se pred hišo.

— Zdrav, Florijan!

— O, daj mi roko, Feliks!

Dobravnik mu je stisnil roko in skupaj sta odšla proti mestu. Stopila sta v gostilno, in Ozbilnik je izvedel, kako je prišel Dobravnik tako naenkrat in nepričakovano.

— Ni mi bilo mogoče govoriti, in časa imam, da bi poiskal prilike jutri. Ti jim reci, Florijan, kako je čudno prišlo, in da jaz nisem kriv!...

Dobravnik je govoril z glasom, ki se je poznalo v njem žalostno vznemirjenje.

—Da, Feliks, jaz jim pojasnim vse... Ti nisi ničesar kriv... Bog te živi, Dobravnik, ti si dober človek!

Ozbilnik je nagnil kozarec dobrega vina, in polotevalo se ga je mehko čuvstvo.

— Meni je žalostno, — je ponavljal, — da je umrla. Zdaj je minilo vse... Kakor mati, ki ji umira zadnji otrok... Daj, izprazni kozarec, Dobravnik, na Mirin spomin!

Dobravnik se je odpeljal še tisti večer. Ozbilnik ga je spremil prav do kupeja Tam mu je segel zadnjič v roko in se poslovil.

V kupeju je Dobravnik zagrnil luč in sedel v mrčaen kot k oknu. Vlak se je pričel pomikati skozi temno in hladno jesensko noč. Vse je molčalo daleč naokoli, nikjer ni bilo zaznati življenja. Smrt je razpenjala n razgrinjala svoja mračna krila nad vso nedogledno krajino — vse je bilo mrtvo...

Dobravnik ni zatisnil oči celo noč. Sedel je v poltemnem kotu zavit v suknjo in premišlal je zadnje, težke dni svojega življenja.

Videl je, koliko je lepega prišlo k njemu, koliko mladostne lepote, in videl je, kako je vse minulo z žalostnimi spomini. Zaželel je, da bi že prišel iz ozkih in negotovih stezic, po katerih je hodil do tistih dni, na ravno in primerno pot, ki pelje v mirnosti skozi življenje. Zahrepenel je po pokoju in po mirnih dneh, po tihih in srečnih urah, ki tečejo, in srce jih je veselo.

Spomnil se je Vere..

Zgodaj zjutraj je stopil Dobravnik v svoje stanovanje in legel takoj k pokoju. Bl je ves utrujen od dolge vožnje in kmalu se je zazibal v mirnih sanjah.

Pozno popoldne je vstal in obiskal Vero, ki se je bila že vrnila z obiska pri stricu. Dobravnik je sedel h klavirju in igral prilubljene domače pesmi čudovito ljubeznivo in gorko.

Vera ga je poslušala vsa pozorna in pomagala s svojim prijaznim glasom:

Bom šel na planince,
na strme gore —
pa bom slušal od daleč
zagorske zvone...

In ko sta bila pri koncu, je zaprosila Vera vsa navdušena in čudovito ljubeznivih oči:

— Ah, še enkrat, gospod Feliks!

In Dobravnik je igral, in čutiti je bilo, kakor da so vsi tisti toni tako gorki in iz srčnih krajev.

Vera pa je pela, pela...

V sobo je pričel prihajati prvi mrak, videlo se je, kot da bi se zbiral od vseh kotov in se plazil skozi okno popolnoma ob kraju.

— Verica, glejte, kako lep in tih večer je danes! Jaz bi umrl na tak večer, in vaši drobni prstki bi zaprli moje oči...

Dobravnikov glas je bil ves pregret od srčne gorkote, in njegove besede so bile prisrčne in ljubeznive. Prve njegove stopinje so se že poznale na žametnih travicah ravne in primerne poti, ki tečejo na nji tihe ure, n srce jih je veselo...

— Verica, kaj so se začudile vaše oči? Glejte, moja ljubezen je prišla k vam in vaše oči se ji čudijo?...

Vera je v resnici opazila, kako je prišla k nji njegova ljubezen. Čutila je, kako je plavala povsod nad no in v njenem srcu in ni se je bala.

Vsa soba je je bila polna, in tudi teta jo je opazila, ko je stopila v sobo. In blagoslovila jo je s skrbnimi rokami, in njene vele ustne so šepetale nad njo gorko molitev.

(Konec prihodnjič.)

Carranza je dobil odgovor Združenih držav.

Mexico City, Mehika, 30. julija. — Mehiški zunajni department je dobil odgovor vlade Zdr. držav na noto glede mednarodne komisije za posredovanje med Zdr. državami in Mehiko.

Zunanji urad jo je takoj dostavil predsedniku Caranzi. Domneva se, da bo Carranza v najkrajšem času sporočil v Washington katere može je odločil, da bodo zastopali njegovo vlado pri mednarodni konferenci.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Zemlja, kmetje in dom

v priznani prvi poljedelski državi Amerike v državi Missouri.

Imam še nekaj kosov POCENI, in sedaj je moja zadnja ponudba, da morete dobiti te zdolej navedene kose zemlje za posebno nizko ceno.

Rojak, vabim te, da prideš zdaj pogledat, in ako si videl že kdaj na svetu lepše trtje, ki je bolj zdravo in polno, potem je tvoj, kateri kos si sam izbereš od spodaj navedenih, in sicer BREZ VSAKEGA CENTA PLAČE.

Našel boš tukaj polje, ki ga ni nikjer na svetu lepšega; vrtove, zelenjavo in rože, da se postavimo v vrsto katerikoli države v Ameriki. Našel boš vsakovrstno sadje, ki je sploh, kot znano, preobloženo s sadjem.

Našel boš v bujni rasti vse vrste trave in detelje ter tudi vsakovrstno sočivje, kar si ga sploh kdaj jedel. Videl boš, da je krompir zrel koncem maja ali pa koncem oktobra, kadar ga pač hočeš saditi. Fižol je sajen dvakrat v letu, ako se pa hočeš pečati z vrtnarstvom, potem lahko tu pridelaš 2,500 galonov jagod na aker ali 6,000 galonov kosmulje (goosberry).

Našel boš tudi polne pajne najfinejšega medu in deželo polno kokoši in jajc. Videl boš, da imajo Slovenci, mali kmetje, od 10 do 20 glav goveje živine.

ČE TE TO ZANIMA IN NE DOBIŠ TEGA V DEŽELI — POTEM JE KATERIKOLI ZDOLEJ OGLAŠENI KOS — TVOJ ZASTONJ.

Našel boš deželo prepreženo z železnicami ter šole, eno do dve milji narazen. Ako te zanima cerkev, našel jo boš katoliško prav v bližini. Našel boš vse, potem se nameni pečati s katerokoli vrsto kmetijstvom. Trgi so tukaj tako dobri kot kjerkoli drugje.

Videl boš, da ni zemlje v Ameriki, kjer se toliko različnih rastlin z vspehom prideluje, kakor v tukajšnjih krajih.

Pronašel boš, da vedo oni ljudje, ki te dežele nikdar videli niso, povedati o suši in bolezni, prebivalci teh krajev pa ne vedo ne o enem ne o drugem. Našel boš tu rojake zdrave, kot kjerkoli na svetu. Prepričal se baš, da imamo izvrstno pitno vodo.

Našel boš solidno slovensko naselbino, ki se razvija brez vsakega hrupa in vrišča, kot nikjer drugje v Ameriki. Našel boš, da vsak Slovenec, ki je že nekaj let tukaj, lahko pripravi obed iz svojih pridelkov, da boljšega ne dobiš nikjer.

PRIDI ZDAJ IN POGLEJ KAJ PRIDELUJEMO.

FRANK GRAM, NAYLOR, MO.

POSEBNE PONUDBE SO:

40 akrov ravnine, izsekan gozd, en aker izčiščen, aker $25.00.

80 akrov ravnine, mala hiša, gozd izsekan, aker $25.

120 akrov ravnine, mala hišica, 1 aker čist, aker po $23.00.

200 akrov ravnine, gozd izsekan, aker po $24.00.

160 akrov ravnine, 70 akrov na kupih posekano, 5 akrov čistih in 40 obsekano in posušeno, aker po $32.00.

Vso to zemljo čisto in ograjeno vzamem sam v najem ter plačam po $5.00 od akra.

Imam valovite kmetije, deloma čist svet s hišami od $10.00 do $30.00 aker.

Vsak kos prodam na mesečne ali letne obroke. Dam deset let časa za izplačati z 5 ali 6% obresti z garancijo, da se svet čisti.

JAZ VSE TE KOSE ČISTIM VSAKEMU IN PRIPRAVIM ZA ORATI ZA $7.00 DO $10.00 PO AKRU.

Vse navedene ponudbe so poleg Slovencev, šol in železnic. Vsak kupec, ki želi saditi, dobi 100 dreves različnega sadja in 500 trt zastonj. Vsak izvežban čebelar dobi 10 panjev čebel pod obvezo da da meni junija polovico medu kot popolno plačo.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Voz z oslicami.

J. E. Rubin.

(Konec.)

"Poberi mizo!"

"Ha, ha", se je zasmejal debeli komedijant — "kaj pa še!.... Ali želiš bója?"

"Poberi!" je grmel gospodar voza z oslicami.

"Pazi, da ti ne pomečemo vsega vkup na cesto — —"

"Ti boš metal, meni, ti?" je vpil zopet in zavihtel kol — a v tem ga je nekdo prijel močno za roko, in komedijant je izpustil svoj drog....

Ko sta bila namreč moža v največji jezi, so vaščanje obstopili lipo, ženske od daleč, možje od blizu, kot je navada.... Žene so klicale može, naj gredo za božjo voljo strani, da kaj ne iztaknejo, ali pa da ne bodo imeli potov in sitnosti pri sodnijah in kdove kod — kakor pač ženske znajo.

"S tujimi ljudmi ni varno imeti en žep", so dejale.

Prav takrat pa je prišel po cesti še en član komedijantske hiše, fant pri štiriindajsetih letih; zavil je pod lipo in prijel gospodarja voza z oslicami za roko. Videlo se je, da je takoj spoznal, kaj da je. — Morda je bil vajen takim prizorom, kajti skoraj v istem trenutku je pobral tudi preobrnjeno mizo in jo postavil pod lipo v senco, pobral je vsa ropotijo na tleh, potem pa vzel komedijantu drog iz rok, in komedijant je samo sovražno pogledal svojega nasprotnika, pa takoj jel premetavati svoje stvari na drugo stran, kot da se ni nič zgodilo.

Razen otrok so se razšli vsi vaščani, ki so pol s smehom pol z jezo poslušali prepir tujcev za prostor pod vaško lipo.... Mladi človek je prijel gospodarja voza z oslicami za ramo in rekel:

"Oprostite — on je pijan. Saj se lahko zlepa pomenimo."

Gospodar mu je dal roko in v njegovih očeh se je brala hvaležnost.

"Jaz nisem bil kriv", je rekel, "ne maram se prepirati. Tudi umaknil bi se še bolj, a tega nisem hotel, da bi kdo kaj zahteval, do česar nima praviee."

Tako je bilo pod lipo mahoma vse mirno, voznik je prišel že iz hleva nazaj — odpeljal je bil konje — oslici sta se v senci že umirili, in tudi ljudje so bili brž potolaženi; samo debela komedijantova žena je premetvala vso mogočo ropotijo in vmes godrnjala:

"Pakaža beraška! Naši smo, naši...."

Ko se je mladi komedijant obrnil, je ta trenutek zagledal Martino, ki je zaj z objokanimi očmi stopila poleg očeta.

"Sam Bog, da ste prišli!" je rekla ljubeznjivo in hvaležno pogledala mladeniča. "Bala sem se, da bo nesreča."

"Da, sam Bog Vas je dal", je rekla mati; "saj se bomo zdaj takoj umaknili, da ne bomo komu v napotje."

"Šli bomo takoj dalje", je rekla Martina, a pri zadnji besedi se ji je glasek tresel in pogled ji je ušel na mladega tujca.

"Čemu?" je dejal mladi komedijant. To vas vendar ne bo spravilo dalje. Prostora je pod lipo za vse. Vsaka malenkost ne straši nas, ki moramo pogosto res kaj hudega prestati. V zadnjem mestu smo bili na takem kraju, da se niti obrniti nismo mogli.... Le ostanite, saj vidite — pijan je bil..."

"Mene je sram ljudi", je rekla Martina.

Mladi komedijant se ji je čudno nasmehnil, mahnil z roko in odšel k svojemu delu.

Komedijantovi otroci so dobro uro potem, oblečeni v pajace, hodili z bobnom po vasi, spremljani seveda od starih in mladih radovednežev, in naznanjali, da je zvečer v gostilni velikanska predstava....

Do večera ni bilo miru pod lipo. Komedijanti so razvleki svoje stvari in prenesli nekaj potrebnih reči v gostilno, druge pa razložili pod lipo okoli svojega voza. S sosedi se niso sprijaznili; širokopleči komedijan' je robato klel v vseh znanih in neznanih jezikih in premetaval svoje stvari z veliko nejevoljo; njegova žena je letala kot nevihta semtertja in podila otroke zdaj po vode, zdaj v štacuno, zdaj kam drugam; voznik je je sedel pod lipo in kadil; govoril je s obojimi enako prijazno.

Mladi komedijant je bil prijazen in vesel; delal je vedno na tisti strani, kjer je stal voz z oslicami...

A tudi Martina je bila ves čas unaj; hodila je nemirno semtertja in pestovala najmlajšega bratca ali pletla svoje ročno delo. Kadar je prihajal mladi komedijant iz gostilne, je šel vselej prav mimo voza, se ustavil pri Martini, in govorila sta o vsem mogočem, kar se sploh govori, kadar se govori, samo da se govori.... Navadno je prižvižgal in pripel in je bil posebno veselega, smehljajočega se obraza.

Mladeniču so rekli Aleksander, ali kratko — Leksa. Vaščani so si že tisti večer zapomnili njegovo ime, tem lažje, ker je bil nekdaj v gradu lovec istega imena. Bil je Leksa vitek človek, mladega, nekoliko shujšanega obraza, kodrastih las in velikih, črnih oči. Na obrazu je imel resne, prikupljive poteze, ki jih navadno nimajo ljudje te vrste. Komedijantu pravzaprav ni bil čisto podoben in, kakor se je videlo, se je malo brigal za vso ono druščino....

•

Ob osmih zvečer je bila cela vas v gostilni.

Vstopnina je bila po grošu. Otroci so se že ob petih popoldne spravili na peč in pozabili lahko na domačo večerjo. Drugi, ki so prišli pozneje, so se vstopili na klop ob peči; na peči je bil boj, ki se je vršil tiho, a med mnogimi solzami. Tisti, ki niso mogli dobiti na noben način groša, so izkušali na prepovedanih krajih, pri oknih ali pri vratih, napasti svojo radovednost.

Kmetje so posedli okrog mize s pol smešnim, pol resnim obrazom, ženske pa so se vstopile ob stenah; z velikim šundrom so ugibale različno o ljudeh te vrste in čakale z radovednostjo, kaj bodo videle.

Uprizorili so komedijanti razne umetnosti.

Otroci so plesali po štakorah, obračali se v zraku, zvijali se kakor kače, hodili po rokah, stali na glavah; dva sta se vstopila na enega, drug so skakali čez drugega in zbijali različne šale.

Ljudem je vse to zelo ugajalo. Poveljnik družbe je uganjal različne čarovnije: pokazal je prstan, zavpil je "rokuspokus", in — prstan je imela baba, ki je slonela pri nasprotnih vratih. Iz svojega goltanca je ta človek privlekel pet dolgih bičev, nato pa še celo vrsto različnih črev.... Res je bil debel, a kmetje so se zelo čudili takim rečem....

"Ta pa zna!" so rekli.

Najbolj so se čudili Leksu.

Igral je na čuden inštrument, kakršenga še niso nikdar videli. — Bila je navadna miza s trunami, a okoli in okoli nje še različne druge reči, in on je z dvema kladvicema igral na vse. V sobi je bilo tiho, in ko je končal, so se vsi oddehnili.... Dvoje dečkov je potem igralo na gosli, on pa ju je spreljal na različne inštrumente. Vsi so to hvalili.... Ko je igral, je bil Leksa zardel in parkrat se mu je zdelo, da se je zmotil, a trditi si tega ni nihče upal....

Nemara je bilo res, ker pogled mu je prav takrat ušel na Martino, ki je stala pri stranskih vratih.... Ko je odigral, je obstal popolnoma bled na mestu, komedijant pa je začel s svojimi pomagači zbijati šale. Ljudstvo je prišlo v dobro voljo in zahtevalo je še dalje šal in burk.... Predstava je trajala celo uro. Skoraj nihče ni videl, kdaj je odšel Leksa iz sobe.

Martina je šla po cesti. Hitela je domov. Od njenih ni bil nihče pri predstavi.....

Nad vasjo je plavala mrzla pomladnja noč, in deklica je bežala. Saj je je bilo skoro strah.... Spomnila se je Leksa. Kako je igral, kako so mu žarele oči! In ko jo je pogledal, kako se je zmotil.... Ni ga mogla več gledati in pobegnila je iz gostilne, ko je on nehal — niso jo zanimale burke. Kako ves drugačen je bil pred predstavo, ko sta govorila.

"Vi ste vedno veseli", mu je rekla ona, ko je bil pripel mimo.

"Da, zakaj ne? Vedno si pojem; no, poslušajte:

Mili moj, mili moj
pesemco še zapoj,
eno le še zapoj,
preden me zapustiš....

"No, ali je lepo?" jo je vprašal potem.

"Da, lepo", mu je odgovorila.

On pa je s smehom odhitel dalje in črez nekaj časa zopet pripel drugo pesem mimo.

A zdaj v krčmi pri predstavi je bil tako čuden.... Martini se je zazdelo, da hiti nekdo za njo in preden se je ozrla, je stal poleg nje — Leksa.

"Martina", je rekel in utihnil. Ona se ga je skoraj ustrašila.

"No, ali ti je bilo povoljі?" je vprašal potem mirno.

"Da", je odgovorila ona.

"Zakaj si zbežala?"

Ona ni mogla odgovoriti.

Bližala sta se že lipi....

"Jaz sem čudno razburjen, kadar igram ljudem za denar", je jel pripovedovati Leksa. — "Kadar igram sebi, igram lahko mirno."

Martini se je zdelo, da razume, kaj ji hoče povedati. Pogledala ga je sočutno, zdelo se ji je, da se ji smili.

"Počakaj, če hočeš, zaigram ti še eno na citre", je rekel potem, ko je videl, da hoče oditi v hišo, kjer so njeni prenočevali. Martina se ni mogla ustavljati....

Prinesel je iz voza svoje citre in jih položil sebi na kolena. Ona je sedla k mizi.

Čudno krasno so mu zapele strune. V teh akordih je ležala globoka žalost, v teh zvokih je odmevala bolečina, spojena z bridko tožbo.... Mesec je plul nad vasjo, v gostilni se je čul glasen smeh, a sicer je počivala vsa vas v spanju.

Leksu so hiteli trepetajoči prsti po strunah in pesem je v čudnih odmevih zvenela v noč....

Ko je končal, sta oba molčala, potem pa je on tiho ponovil besede preigrane pesmi:

Ej, bratci molčimo
pa tiho trpimo,
da nihče ne zve,
saj skoraj, saj skoraj
umrje srce....

Leska je položil glavo v sklenjeni roki, in Martina je zaihtela. Težko ji je bilo pri srcu, sama ni vedela, zakaj jej okala....

"Martina!" je vzkliknil on, in skočil na noge.... Citre so padle po tleh, in strune so zapele v čudnih tonih, polnih disonance, ki vzbude v človeku neko otožnost, katera noče več iz srca....

"Pusti me, jaz moram jokati", je rekla ona in zdelo se ji je, da mora jokati....

"Martina", je dejal Leksa svečano; "Martina, ali čutiš, da te ljubi moja duša, in da sem nesrečen, ker nimam sreče zate?"

"Da", je odgovorila ona in še bolj zaihtela.

Leksa je bil okamenel. Poti do sreče ni bilo....

"Ti bi šla z menoj, Martina?" jo je vprašal.

Ona ga je pogledala z objokanimi očmi. V mesečni svetlobi so se zalesketale njene solze.... Leksa je povesil glavo; uvidel je, da je vprašal nespametno, nepremišljeno. Kam hoče, da gre, kam naj gre? Križem sveta, kam?....

"Martina, jaz nimam sreče zate", je ponovil Leksa, "a bi ti jo tako rad dal! Ti vidiš, kaj sem. Berač sem, ubogi berač. Vsaka bi se mi smejala, leti ne.... Hodim z ljudmi, ki so mi tuji.... Z menoj služijo denar.... In vendar, čakaj povem ti vse, da boš vedela...."

A ni mogel začeti, vsaka beseda se mu je ustavljala. —

Pred gostilno je zašumelo. Ljudje so drli s hrumom in šumom domov.

"Ljudje gredo, lahko noč", je rekla Martina, kot vzdramljena iz sanj. On je ni mogel zadržati. Naglo je izginila v sosednji hiši.

Po cesti so šli ljudje v gručah, po dva, po trije in po več. Glasen smeh je kazal njihovo zadovoljnost o tem, kar so videli.

Kmalu potem se je vas pomirila. Samo v gostilni je še večerjal komedijant s svojo družino....

Pozno v noč pa so sosedje slišali čudnootožno pesem citer, ki je zdaj prenehala, zdaj zopet bridko zvenela v nočno tišino. Vmes pa je pel Leksa:

Zemlja podonavska,
oj opustošena,
zemljica miljena,
majka moja....
Orli, orliči vi
pijte mi srčno kri
— — — — — — —

Konca niso več slišali.

"Moral si se zjokati", je pripovedoval starec o Leksu; "tako je pel, da si se moral zjokati. Ej, kako je pel...."

•

Drugo jutro so pod lipo zopet kurili....

V vasi je bila nedelja, in vas je bila oživljena. Leksa je hodil pobit in žalosten po vasi. Martina pa je sedela molče doma....

Popoldne je voz z oslicami odhajal.... Gospodar je hitro spravil svoje reči v voz in zapregel oslici.

"Treba je iti dalje, s trebuhom za kruhom. Živeti moramo, a kako, to vprašanje nosim samo jaz", je rekel....

Otroci z ženo so se spravili v voz. Martina se je poslovila tudi pri Štramaluku. Ni pozabila dobrega starca. Dal ji je srebrnjak;

"Za doto —" je rekel; le pridna bodi!" In v oči sta mu prišle tiste dve solzi, kot po navadi. Tudi Martina je zajokala kot da se težko loči, kdove, ali od njega, ali od cele vasi, ali od česa?.... — In odšli so.

"Dobro srečo", je rekel gospodar, kot po navadi in mehanično švignil z bičem po zraku. Oslici sta potegnili, in komedija se je premaknila z mesta. Martina je sledila vozu noseč malo košarico... Leksa se ji je pridružil in jo spremljal daleč iz vasi....

"Ene vrste ljudje se res takoj najdejo", so rekli vaščani.

Zvečer se je vrnil Leksa in se napil v vaški krčmi, potem pa je ležal cel večer pod lipo na svojih citrah.... Komedijant je moral igrati s svojimi sinovi sam....

•

Črez leto se je zopet vrnil v vas voz z oslicami. Bil je tak kot prejšja leta, samo zadnji dve kolesi sta bili novi in — Martine ni bilo....

Vsa vas jo je pogrešila. — "Kje je?" je vprašal plašno Štramaluk.

Prebivalci voza z oslicami so bili žalostni.

"Pokopali smo jo", je odgovorila mati in zajokala. In tudi Štramaluku je prišlo dvoje solz v oči. Mož je bil mehkega srca....

"Tako je" je pravila starka. — "Nesrečni smo. Nimamo svojih skupaj na zemlji; koder nas pelje pot, tam obležimo". In zajokala je znova bridko, bridko....

In ko je nekdo obenem slučajno vprašal tudi bo tistem Leksu, se je govorilo, da je izginil bogvekam....

"Škoda! Peti je znal", je rekel tisti starec, ki ga je vedno hvalil. "Moral si se zjokati, tako je pel; ej, kako je pel!...."

Voz z oslicami prihaja še sedaj vsako leto v našo vas.

VABILO NA PIKNIK,
ki ga priredi
društvo "Sinovi Slave"
št. 168 S. N. P. J.
v nedeljo dne 13. avgusta
na Woodville Heights nad mestom Conemaugh, Pa., to je v bližini domovja Vida Rovanška.

Na imenovanem mestu smo imeli piknik pretečeno leto ter so nas rojaki v obilnem številu posetili. Upamo, da kar slovenskega leze in gre v okolici mesta Conemaugh, bo opaziti tudi letos 13. avgusta na tem prijaznem hribčeku. Potrudite se, hočemo, da postrežemo vsem z izbornimi pijačami in finim prigrizkom, zato, rojaki, ne pozabite priti!

Vstopnina je samo $1.00.

Vsem članom društva "Sinovi Slave" štev. 168 naznanjam, da kdor se piknika ne vdeleži, plača v društveno blagajno 50¢.

Nadalje naznanjam, da se bode društvena seja vršila dne 13. avgusta ob 12. uri opoldne in pozivljam člane, da se iste polnoštevilno vdeleže.

Na svidenje 13. avgusta! kliče
Odbor
M. J. Šušteršič, tajnik.
(2x 1&10—8)

STATE DEPARTMENT OF LABOR
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

ščiti naseljence in jim pomaga Splošni nasveti, pojasnila in po moč zastonj. V vseh jezikih. Pojasnila, kako postati državljan in o državljanskih pravicah.

Pridite ali pišite!

Newyorški urad: 230 Fifth Ave
Urad v Buffalo:
704 D. S. Morgan Building.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Rešinik.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rob Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Minersville, Kans.: John Stale.
Mulberry, Kans.: Mike Fuselli.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Barberton, O. in okolica: Math Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše in Louis Balant.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.
Export, Pa.: Frank Trebetz.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakshe, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.

DEJSTVA PREHLADA.
GLEDE DOJENCEV.

Matere naj vedo, da se prehlad lahko dobi; čuvajte svoje dete pred "nahodom".

Vsaka mati naj ima vedno pred očmi, da je otroško zdravje skoro vedno odvisno le od nje in zato mora vsaka mati upotrebiti vse mogoče načine, ki čuvajo otroke pred boleznijo. Zato da takoj vsaka skrbna mati **'KOPP'S BABY'S FRIEND'** svojemu otroku ako vidi, da je utrujen, zaspan, zaprt, ali ga vijejo krči v trebuhu, ako ima grižo, vročino in kedar mu rastejo zobje. To zdravilo je v zadnjih 40. letih rešilo več miljonov otroških življenj, in se lahko kupi v vsaki trgovini ali lekarni po 25 in 50c. steklenico.

Ako ne morete dobiti tega zdravila v vašem kraju, potem nam pošljite znamk v vrednosti, kakoršno steklenico želite in mi vam bomo takoj poslali s pošto

Kopp's Baby's Friend Co.
York, Penna.

E. Robert Kopp

Edino pravi s tem podpisom.

Dr. LORENZ,
Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.
DR. LORENZ
641 Penn Av. II. nadst. na ulici.
Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JAKOBA KRUŠIČ. Pred 4. meseci se je nahajal v Portlandu, Oregon. Kdor ve sedajno njegovo bivališče, ga prosim, da mi javi, ali se pa naj sam oglasi svojemu bratu: Frank Krusich, Box 33, Martell, Minn. (1-3—8)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda"

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

POZOR, ROJAKI!

Proda se dobro obratovana gostilna in boardinghouse. Na stanovanju je vedno od 25 do 30 ljudi in sprejemajo se pa tudi potniki. Gostilna je v bližini Burlington postaje. Proda se radi selitve na farmo. Za pojasnila se obrnite na rojaka:

Joe Šček,
424 W. Main St., Ottawa, Ill.
(1-5—8)

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA.

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161 St. Helena, Cal.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
prodaja
JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONKORD RDEČE VINO	DELAWARE BELO VINO
$25.00 barrel	$35.00 barrel

Pri manjih naročilih cena po dogovoru.
Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.
Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in $3.00
Slivovitz per gal. ..... $1.75—$3.00
Tropinjevec zaboj ..... $ 9.00
Slivovitz zaboj $13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj $11.00

Rudeča Ohio vina per gal. ..... 55c, 60c., 75c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. **Za pristnost pijače jamčimo.**

The Ohio Brandy Distilling Co.
1602-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po ..... 70c. gallon
črno vino po ..... 50c. "
Drožnik 4 gallone za $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
" 4 gallone (sodček) za..... $16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

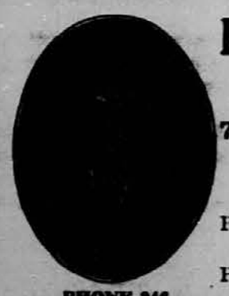

PHONE 246

Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street.
New York, N. Y.

Frank Petkovšek
Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Berta pl. Suttner:

OTROCI MARTE

(Nadaljevanje romana "Doli z orožjem!")

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

I.

— Živela bodočnost!

S temi besedami je zaključil grof Rudolf Dotzky svoj govor.

— In iz tega kozarca — vrgel ga je ob steno, da se je razbil na tisoč koščkov — ne bo nobeden več nalival. — In danes na dan krsta mojega prvorojenca, se ne bo govorilo nobenega govora več razen tega: — Živela bodočnost! — Prizadevali si bomo rešiti vse njene naloge. — Ne bomo se ravnali po svojih dedih in pradedih, ne. — Izkazali se bomo vrednim svojih vnukov.

— Mati, kaj ti je? — je vprašal naenkrat. — Ti jokaš? — Kaj vidiš tam?

Baronica Marta Tilling je imela svoje črne oči, ki so bile v tako čudnem nasprotju z njenimi belimi lasmi vprte v vrt pred teraso.

Tam je videla podobo, ki jo je ponavadi videvala v sanjah: starega moža, svojega moža, ki v žarkih zahajajočega solnca, obrezuje rožne grmičke.

Kot srečen zakonski par sta pred dolgimi leti govorila o daljni bodočnosti:

— Veš Marta, ko bom star že nad sedemdeset let, se ne bom brigal več za svetovne dogodke, bom posvetil svojo ljubezen cvetlicam in vrtnarstvu.

— Oh, vidim te pre dseboj. — Na snežnobelih lasseh imaš domačo kapico, v rokah držiš škarje in odrezuješ vele liste.

— Da, in ti sediš na klopi, z belo čipkasto ruto na glavi, v rokah držiš zaprto knjigo ter gledaš smeje mene in moje delo. — Kako srečen parček bova, Marta.

Ta prizor se ji je bil vtisnil v dušo, da ga je večkrat videla. — Osemnajst let je bila že vdova in kadarkoli je premišljevala o svojem izgubljenem Frideriku, vselej ga je videla živega pred seboj. — Včasih takega kot je bil pri poroki, včasih v oni postavi, ki jo je rodila njuna fantazija.

Ko je bil rekel Rudolf v svojem govoru — Da, mati, to čašo nazdravim spominu tvojega večno ljubečega, kateremu se moram tudi jaz za vse zahvaliti — — — ji je postalo strašno težko pri srcu.

Sedela je na terasi; žarki zahajačega solnca so poljubljali cvetlični grm in pred grmom se je pojavila podoba iz njenih sanj. — Videla je, kako so se bleščali njegovi beli lasje.

— Kaj ne? — se ji je smehljal, kako srečen parček sva.

Rudolfovo vprašanje jo je preplašilo. — Obrisala si je oči in vstala. —

Ponudila je roko svojemu sosedu, vpokojenemu ministru Wegemannu, nakar so vsi skupaj odšli v sosednji salon. — Bila je mala družbica: Rudolf, Marta, minister, Rudolfova polsestra Silvija, grofica Lori Griesbach, Rudolfova tašča; zdravnik dr. Bresser, star družinski prijatelj in njegov sin Hugo Bresser; grof Anton Delnitzky, novorojenčkov boter, polkovnik baron Schrauffer, star oboževalec grofice Lori, in župnik, pater Protus.

Silvija je nalivala v čašice črno kavo in jo nudila gostom.

Iz vsake kretnje njenega vitkega telesa je dihala prisrčnost. — Z obraza, ji je sevala sreča.

Marta in Lori sta sedli v kot, dočim so ostali gospodje pri Silviji. — —

— Torej res? — je rekla grofica Lori Griesbach — Anton Delnitzky se bo zaročil. — Čestitam.... ali se že lahko pove?

— Ne, ne. — Prosim te ne. — Na poti v cerkev mi je Silvija povedala. — Šele tedaj, ko bom jaz dovolila, bodo razglasili zaroko. — Če bom dovolila, seveda....

— Pa že vsaj ne boš proti temu? — Ta družina je vendar najslavnejših v Avstriji.... Precej lahkomišljen je bil, toda.... vsi so taki. —

— Zdi se mi, da sta zelo različnih značajev.... No, in Silvija tudi ni več otrok. — Toda vseeno. — Poglej, kako je krasna. — Poglej, Delnitzkija, kako je srečen.

Lori je vzdihnila:

— Oh, kako krasna je mladost!

— Ti si pravzaprav še mlada, Lori....

— Včeraj sem bila stara oseminštirideset.

— Zadnjih dvajset let se nisi telesno veliko, duševno pa čisto nič izpremenila. Še vedno si vitka in elegantna. — In pogledi, s katerimi si obsipala ministra. — Boš videla, Schrauffer bo ljubosumen.

— Ti si pa vedno črno oblečena in vedno resna. — Veliko starejša izgledaš, kot si v resnici.

— Draga moja, kdor je doživel toliko sreče in toliko nesreče kot jaz, je lahko potrt. — Toda jaz nisem uničena in potrta, ker imam otroke.

Približal se je minister in sedel poleg Lori.

— Ravnokar sem govoril z grofom Rudolfom in sem prišel vaju pozvat za sodnici. — Ton, v katerem je govoril svoj govor, mi ni ugajal. — Ob očete in stare očete se je obregnil. — Seveda, jaz mu odpuščam. — Otroka ima in zato mu samo otroci rojijo po glavi.

— Kaj pravite vi, grofica?

— Čisto prav imate — je odvrnila Lori.

— Jaz pa pravim, da ima moj sin prav — je ugovarjala Marta. — Bolj je treba biti hvaležen onim, ki pridejo za nami koe onima, ki so bili pred nami. — Ceste urejevati je lepo, ceste delati je lepše.

Zaročenca sta med tem lahko neovirano izpregovorila par besed.

— Torej jutri bom govoril z vašo materjo, Silvija. — Nekoliko se bojim.

— Pa že vsaj ne mislite, da bi mati....

—Vem, da mi ne bo odrekla prošnje, toda....

— Meni nikakor ne gre v glavo, da sem z eno samo besedico "da" zaigrala celo svoje življenje. — Jaz vas tako malo poznam.... In vi? — Ali me vi morda boljše poznate?

— Seveda, vas poznam, Silvija. — Vi ste najlepše, najprijaznejše in najboljše bitje....

— Dobro.... Jaz sem torej vzor dobro vzgojene komtese. — Drugega ne veste o meni. — Saj sva samo petkrat ali šestkrat plesala. — V meni je pa marsikaj, o čemur vi niti ne slutite.

— Naprimer?

— Jaz zahtevam izvanredno veliko od ljudi in od življenja. — Posebno veliko pa zahtevam od človeka, ki bo živel ob moji strani.

— Ali mora biti polbog?

— Ne, cel človek. — Tak kot je ta — je pristavila in pokazala brata Rudolfa.

Rudolf je pristopil in vprašal:

— Zakaj kažeš s prsti name?

— Slave te kot vzor popolnosti — je odvrnil Delnitzky.

Rudolf je odkimal:

— Nehote moram ponoviti vodilni motiv mojega govora: — Živela bodočnost! — Bodočnost bo rodila cele ljudi. — Danes se dobi le četrtino, osmino, stotino človeka.

— Torej ni zdaj niti polovičnih ljudi?

— Polovični so še, toda ne v takem pomenu kot jaz mislim. — Silvija, rečem ti, da imaš predobro mnenje o meni. — Ti veš, kakšno nalogo imam jaz, in veš tudi, kako malo sem ji kos.

— Moči ti ne manjka, pač pa priložnosti — je odvrnila Silvija.

— Tudi moči. — Ko bo moj Friderik dorastel, bo imel morda več moči in več prilike. — Njegovo polje bo dvajseto stoleje. — V dvajsetem stoletju se bodo dogajale velike stvari.

— Danes si čisto vdan bodočnosti, Rudolf, — ga je prekinil Delnitzky. — Jaz se pa ne vdajam bodočnosti, ker je sedanjost prelepa. — —

Silvija mu je s pogledom prepovedala nadaljevati. — Najbrže ni hotela, da bi Rudolf v tem trenutku izvedel, zakaj je lepša Delnitzkyju sedanjost.

V drugem kotu so se pogovarjali polkovnik Schrauffer, zdravnik dr. Presser in župnik.

— Lepega sina imate, gospod zdravnik — je rekel župnik. — Kako izvrstno bi mu pristojala uniforma. — Zakaj ga niste dali k vojakom?

Pater Protus je bil dolgo časa vojaški kaplan in se mu je še vedno dopadlo vojaško življenje. — Spomin na ure, ki jih je preživel v družbi veselih častnikov mu je bil najljubši. — Kot družabnik je bil povsod splošno priljubljen.

— Jaz da bi ga dal k vojakom? — se je začudil dr. Bresser. — Jaz? — Zakaj — On si je sam izbral poklic. — On je pisatelj.

— Tako? — se je začudil polkovnik. — Ali je to pravzaprav kak poklic?

— Presneto lep poklic je to — se je oglasil župnik Protus. — Meni se najbolj dopade.

(Dalje prihodnjič).

IŠČE SE GOZDARJE

Za delati drva; $1.35 od klaftre za rezati kemični les.

Za lupljenje; najboljša plača. Ko preneha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah.

Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, švelarje itd.

Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto.

I. STEPHENSON CO., Trustees,
(11—7 v d) Wells, Mich.

KADAR GRE ZA OBSTOJ NARODA, NI NOBENA ŽRTEV PREVELIKA!

HIŠE NA PRODAJ

nove na lahka odplačila, kakor tudi prazne lote in farme.

Zavarovanje proti ognju.

JOHN ZULICH,
1165 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobiti vedno pri:

IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
☞ Pišite po cenik ☜

HELLO CENTRAL! GIVE ME HILAND 111!

Hello Ignatz! Prosim pošlji mi takoj zopet nekoliko galonov one izvrstne tropovice, priloži ob enem tudi nekaj galončkov slivovice, ter par galonov rdeče whiske. Čul sem, da imaš v zalogi tudi fina ameriška in importirana vina, ter likere, toda glede tega pridem v kratkem osebno k tebi.

Da, tako je! Kdor izmed rojakov želi biti točno n fino postrežen, naj se zaupno obrne na:

Ignatz Podvasnik,
WHOLESALE LIQUOR DEALER
6325-27 Station St. E. E. PITTSBURGH, PA.
Nasproti East Liberty postaje.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO

82 CORTLANDT ST NEW YORK, N Y

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	—.50
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Hitri računar	—.40
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—.50
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	1.50
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli z orožjem!	—.50
Božični darovi	—.15
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Mesija, 1. in 2. zvezek	—.80
Na različnih potih	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Titanik	—.30
Trojka, povest	—.50
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25

RAZGLEDNICE:

Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	—.10
veliki	—.25
Astrijsko-Italijanska vojna mapa	—.15
Balkanskih držav	—.15
Evrope	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Vojni atlas	—.25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh zneskih že vračunana.

Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
za revmatične bolečine, otrdelost in ugibčnost členov in mišic.

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko. —

25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St
New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najcenejši mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6tih tedn. krasni goosti in dolgi lasje kakor tudi celikim krasni brki in brada in nebodo odpadali in osivel. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5'00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljam zastonj.

JACOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V poprave zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:
STATE DEPARTEMENT
OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION,
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER,

ki je pooblaščan pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem
Uprav. Glas Naroda

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Pozor! Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane

SRPE.

Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kos letos nimamo v zalogi, ker jih ni mogoče dobiti iz starega kraja. Srpi so nam ostali še od prejšnjih zalog.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcth.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil,

obsega 11 raznih zemljevidov

Cena samo 25 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga sela vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger** piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Griegiach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva nepreneboma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral — —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli širjo krščemsvet in učili vse narode.

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 12,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebje lista je organizirano in spada v strokovne unije.